8 ՓԵՏՐՈՒԱՐ 1996 ՀԻՆԳՇԱԲԹԻ # 23 (1029)

Ազգ

Azg
armenian daily

Բոսնիական սերբերն ընդհատեցին բանակցությունները մահմեդականների հետ

Բոսնիական սերբերի ղեկավարությունը երեկ ընդհատեց Բոսնիա-Հերցեգովինայի խաղաղության կարգավորման շրջանակներում մահմեդականների հետ ընթացող բանակցությունները՝ ի պատասխան վերջիններիս կողմից հունվարի 13-ին Սարաեւոյի Իլջա շրջանում գեներալ գնդապետ Ջորջ Ջուկիչի, գնդապետ Ալեքսի Կրսմանովիչի եւ մյուս զինվորականների ձերբակալման: Սերբական զինվորական պատվիրակությունը նախկինում ձեռք բերված եռակողմ պայմանավորվածության համաձայն, մեկնել էր բանակցությունների վայր, որտեղ մահմեդական կողմը պատերազմական հանցանքներ գործելու մեղադրանքով ձերբակալել է նրանց եւ տարել անհայտ ուղղությամբ: Մահմեդական իշխանությունները հայտարարել են, որ սերբ զինվորականները ազատ չեն արձակվի այնքան ժամանակ, մինչեւ Հաագայի միջազգային դատարանը չլինի նրանց ներկայացված մեղադրանքը: Սերբական կողմը համարում է այդ միջադեպը դեյթոնյան խաղաղության պայմանագրի կոպիտ խախտում:

Ելնելով վերոհիշյալ փաստից, սերբական հրամանատարությունը պահանջել է հետագայում այդպիսի միջադեպերից խուսափելու համար բանակցությունները անցկացնել չեզոք տարածքում:

ՄԻՋՊԵՏԱԿԱՆ

Մերձեցման նոր միտումներ հայ-թուրքական հարաբերություններում

Սուլեյման Դեմիրելի ուղերձը Լեւոն Տէր-Պետրոսյանին

ՀԱԿՈԲ ՉԱՔՐԵԱՆ

Փետրվարի 6-ին, ինչպես այդ մասին հաղորդեց թուրքական հեռուստատեսությունը, հանրապետության նախագահ Սուլեյման Դեմիրելը հեռախոսազրույցներ է ունեցել նախագահներ Հեյդար Ալիեւի եւ Լեւոն Տէր-Պետրոսյանի հետ: Զրույցի բովանդակությունը մեզ հայտնի չէ: Նույն աղբյուրը միաժամանակ տեղեկացրեց, որ Դեմիրելի արտակարգ եւ լիազոր դեսպանի կարգավիճակով օժտված բանագնացը մեկնել է Բաքու Թուրքիայի նախագահի երկու ուղերձով, որոնցից մեկը հասցեագրված է Ալիեւին, իսկ մյուսը՝ Տէր-Պետրոսյանին: Առաջին ուղերձն արդեն հանձնված պետք է լինի հասցեատիրոջը: Ինչ վերաբերում է երկրորդին, առայժմ հայտնի չէ, թե Դեմիրելի բանագնացը դա երբ եւ ինչպես է պատրաստվում հանձնել ՀՀ նախագահին: Սակայն ակնհայտ է, որ Անկարան հերթական անգամ Հայաստանի հետ փոխհարաբերությունների բարելավման պատրաստակամություն է ցուցաբերում: Եւ այսպես, մերձեցման միտումները հայ-թուրքական հարաբերություններում շարունակվում են:

Հակառակ դրան, Թուրքիայի հակասությունները են անընդհատ սրվում Ռուսաստանի հետ: Նման պայմաններում, ինչ խոսք, «Անկարայի տեսանկյունից միանգամայն նպատակահարմար է դրա կանոնեն արձագանքել Թուրքիայի հետ մերձեցման հայկական իշխանությունների նախաձեռնություններին: Գոնե նման արձագանքի տրամադրություն ստեղծել, ինչը, կարծում ենք, առանց մեծ դժվարության հաջողվում է նրան: Սա հերթական խաղ է: Ըստ ամենայնի, չի նպաստելու հայ-թուրքական հարաբերությունների վերջնական կարգավորմանը: Ուրեմն, հազիվ թե հուսադրող լինի: Բայց որ մտահոգիչ է Ադրբեջանի համար, ժխտել չի կարելի: Դրա խոսուն վկայությունը նախագահ Հեյդար Ալիեւի հայտարարությունն է, որ արվել է Իրանի Իսլամական հեղափոխության 17-րդ տարեդարձի առթիվ կազմակերպված ընդունելության ժամանակ: Թուրքական հեռուստատեսության հաղորդման համաձայն, Ալիեւը դժգոհություն հայտնելով Իրանի կողմից Հայաստանին ցուցաբերվող օգնության առթիվ, այնուհետեւ մասնանշել է. «Հայաստանը Թուրքիայի հետ դիվանագիտական հարաբերություններ հաստատելու շատ լուրջ հույսեր է ներկայացնում: Ձգտում է, թե եղբայրական Թուրքիան, ելնելով հայկական ուժերի կողմից ադրբեջանական տարածքի գրավման փաստից, չի ընդառաջի հայերին: Պետք է մտածել, որ Հայաստանի հետ դիվանագիտական հարաբերություններ հաստատելու դեպքում Թուրքիան կարծես վիրավորելու է ադրբեջանական ժողովրդին»:

Երեկ գիշերը Ֆրանսպրեսն ու «Ամերիկայի ձայնը» հաստատեցին Դեմիրելի ուղերձի եւ հեռախոսազանգերի մասին տեղեկությունը:

Եվգենի Պրիմակովի տեղակալը շաբաթ օրը կժամանի Երեւան

ԵՐԵՎԱՆ, 7 ՓԵՏՐՎԱՐ, ԱՐՄԵՆՊՐԵՍ: Ինչպես Արմենպրեսին հայտնի դարձավ ոչ պաշտոնական աղբյուրներից, շաբաթ օրը Երեւան կժամանի Ռուսաստանի արտաքին գործոց նախարարի առաջին տեղակալ Բորիս Պաստուխովը, որն զբաղվում է տարածաշրջանային հակամարտությունների կարգավորման խնդիրներով: Ենթադրվում է, որ նա կայցելի նաեւ Ադրբեջան ու Վրաստան:

Իսկ գեներալ Անդրեյ Նիկոլաեւը՝ երկուշաբթի

ԵՐԵՎԱՆ, 7 ՓԵՏՐՎԱՐ, ԱՐՄԵՆՊՐԵՍ: Ռուսաստանի Դաշնության համապատասխան սահմանապահ ծառայության տնօրեն, բանակի գեներալ Անդրեյ Նիկոլաեւը երկուշաբթի՝ փետրվարի 12-ին ժամանում է Երեւան: Այս մասին Արմենպրեսի թղթակցին հայտնեց Հայաստանում ռուսական սահմանապահ «Արմենիա» զորախմբի հրամանատարի օգնական, փոխգնդապետ Կոկորեւը: Նախատեսվում է, որ նրան կընդունի հանրապետության նախագահը: Ռուսաստանի գեներալը ծրագրում է նաեւ հանդիպումներ ունենալ ՀՀ պաշտպանության, ազգային անվտանգության նախարարների, Հայաստանի սահմանապահ զորքերի հրամանատարի հետ:

ԱԶԳԱՅԻՆ ԺՈՂՈՎ

Ներիշխանական հարցուպատասխան

Ուր պարզվում է, որ Վանո Սիրադեղյանը ժամանակին «խայծ է տվել» Պարույր Հայրիկյանին

ՆԱՐԻՆԷ ՄԿՐՏՉԵԱՆ

ԱԺ փետրվարի 7-ի նիստի վերջում կանոնակարգի համաձայն կառավարության անդամները պատասխանում էին պատգամավորների հարցերին: Երեկվա հարցուպատասխանը բացահայտեց կանոնակարգի այդ հոդվածի ավելորդությունը նախեւառաջ այն պատճառով, որ պատգամավորների հարցերին ներկա նախարարներն ի վիճակի չեն պատասխանելու «ձեռքի տակ» տվյալներ չունենալու պատճառով, այդ իսկ պատճառով շատ դեպքերում պատասխանները կրում էին «այս հարցին հաջորդ անգամ կպատասխանեմ» բովանդակությունը: Այս հարցուպատասխանները ի հայտ են բերում պատգամավորների մեծ մասի բանիմացության, իրազեկության զգալի պակասը եւ աշխարհայացքի նեղությունը: Ինչեւէ:

Երեկվա հարցուպատասխանի ժամանակ բացակայում էին վարչապետը եւ ֆինանսների նախարարը վատառողջ լինելու պատճառով, ինչպես բացատրեց ԱԺ փոխնախագահ Կ. Ռուբինյանը:

Պարույր Հայրիկյանը «Անկախություն» թերթի թղթի հետ կապված հարցը տալուց առաջ անդրադարձավ ներկառավարական վերջին հակասություններին, նշելով սակայն, որ դրանք իրենց առանձնապես չեն հուզում: Հարցին պատասխանող ՆԳ նախարար Վ. Սիրադեղյանը, «ներկառավարական հակասություններ» արտահայտությունների հիշատակման պատճառով հավանաբար նկատեց, որ «այն ժամանակ, երբ Լեւոն Տէր-Պետրոսյանը ԳԽ նախագահ էր եւ Պ. Հայրիկյանն էլ նրա օպոնենտն էր», ինքը Վ. Սիրադեղյանը «խայծ տվեց» մի առիթով պրն Հայրիկյանին նրան ներքաշելով այն ժամանակվա ՆԳ նախարարի հետ վեճի մեջ, ինչի հետեւանքով պրն Հայրիկյանի քաղաքական վարկը զգալիորեն ընկավ:

Տես # էջ 2

Սահմանադրական դատարանն սկսեց աշխատանքը

ԵՐԵՎԱՆ, 7 ՓԵՏՐՎԱՐ, ԱՐՄԵՆՊՐԵՍ: Փետրվարի 7-ին տեղի ունեցավ Հայաստանի Սահմանադրական դատարանի անդրանիկ աշխատանքային նիստը՝ Սահմանադրական դատարանի նախագահ Գագիկ Հարությունյանի նախագահությամբ: Նիստում քննարկվեցին Սահմանադրական դատարանի գործունեության կազմակերպման հետ կապված մի շարք հարցեր: «Սահմանադրական դատարանի մասին» Հայաստանի Հանրապետության օրենքի 18 հոդվածի հիման վրա սահմանադրական դատարանի նախագահի տեղակալ ընտրվեց Վահե Ստեփանյանը:

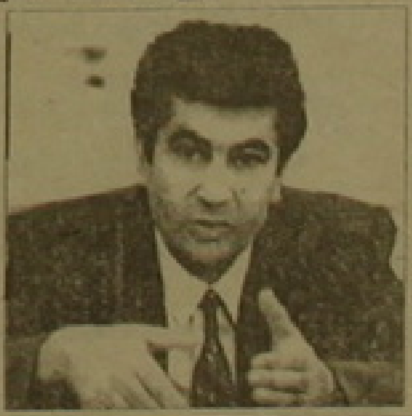

ԱՄՆ

Ռոբերտ Քոչարյանի այցը ավարտվեց

Վաշինգտոնում ավարտվեց Լեռնային Ղարաբաղի Հանրապետության նախագահ Ռոբերտ Քոչարյանի այցը ԱՄՆ: Փաստ գործակալությունը հենվելով «Ազատություն» ռադիոկայանի վրա, նշում է, որ ԼՂՀ նախագահին հյուրընկալում էր Ամերիկայի հայկական համագումարը, իսկ Դետրոյթ եւ Չիկագո քաղաքներում՝ Հայկական ազգային խորհուրդը: Ինչպես արդեն տեղեկացրել է նաեւ «Ազգը», ԼՂՀ նախագահն այցի ընթացքում մի շարք հանդիպումներ է ունեցել ամերիկյան Կոնգրեսի եւ Սենատի անդամների հետ: Ըստ ստացված հաղորդման, Ռոբերտ Քոչարյանը հանրապետական Ջոն Ուալդների եւ դեմոկրատ Ջաք Հոռքի հետ հանդիպման ժամանակ իր անհամաձայնությունն է հայտնել ղարաբաղյան վերջնական համաձայնագրից առաջ խաղաղարարների տեղակայման առաջարկի առթիվ: Քոչարյանը իր հանդիպումներից մեկի ժամանակ ընդգծել է նաեւ, թե ԼՂՀ-ն երբեւէ մտադիր չի եղել խառնվել Կասպյան նավթամուղի խնդիրներին, որ հատկապես իր շահն ունի Միացյալ Նահանգները:

Կոնգրեսի միակ անդամը, որ այցելել է Ղարաբաղ, կոնգրեսական Ռոջ Ֆր Ռոբերտ Քոչարյանին առաջարկել է, որ Հայաստանի եւ Ադրբեջանի նախագահների հետ միասին չեզոք վայրում բանակցությունների սեղանի շուրջ նստեն, եւ այդ մասին մի նամակ է հղել նախագահ Բիլ Քլինթոնին եւ պետքարտուղար Ուորեն Քրիստոֆերին, խնդրելով նման վայր ընտրել Վաշինգտոնի մոտակայքում: Այցի վերջում, ԼՂՀ նախագահը կոչ է արել իր զուգակիցներին. «Խնդրում եմ մերժել որեւէ լուծում, որ հակասում է Լեռնային Ղարաբաղի շահերին»: Վաշինգտոնից վերադարձի ճանապարհին Փարիզում ԼՂՀ նախագահին ուղեկցող Հայաստանում ԼՂՀ ներկայացուցիչ Ալեքսան Հարությունյանը բարձր է գնահատել այցի արդյունքները:

Նա նաեւ նշել է, որ Միացյալ Նահանգները լծակներ ունեն ազդելու ամբողջ աշխարհում տեղի ունեցող գործընթացների վրա, ինչպես ասենք Ռուսաստանը կամ մի քանի այլ պետություններ: «Դրանով իսկ նա չի կարող խնդրի վրա ազդելու լծակներ չունենալ: Սակայն ես կարծում եմ, որ կոնկրետ Ղարաբաղի դեպքում այդ լծակներն այնքան էլ շատ չեն», ասել է ԼՂՀ ներկայացուցիչը:

ԹՈՒՐՔԻԱ

Կրթական վերակացուները խուզարկություններ են կատարում պոլսահայ վարժարաններում

ԵՐԵՎԱՆ, 7 ՓԵՏՐՎԱՐ, ՓԱՍՏ: Թուրքական «Մարմարա» թերթը հաղորդել է, որ անցյալ տարվա դեկտեմբերի 29-ից Ստամբուլի ազգային փոքրամասնությունների հաստատություններ հանդիսացող հայկական վարժարանները ենթարկվում են մանրակրկիտ ստուգումների Անկարայից ժամանած պաշտոնյաների կողմից: Վերջիններիս թիվը շուրջ 90 է: Նրանք առանձին խմբերով այցելում են հայկական վարժարաններ: Նրանք խիստ եւ անհանդուրժող վերաբերմունքով անդրադառնում են յուրաքանչյուր մեջակերպի, հետաքրքրվում նրա՝ ազգությամբ [illegible] համար, թե խ[illegible] հայ է, թե՞ ոչ: Նրանք հետաքրքրվում են աշակերտների բնակության վայրով, խուզարկում են դասարանները, մինչեւ իսկ գիշերօթիկ դպրոցների աշակերտների անկողինները ու սնդուկները: Վարժարանների տնօրենները, անակնկալի եկած լինելով, զարմացած են: Նրանք հայտնում են, որ ստուգումները, որ կատարվում են պարբերաբար, բնական եւ օրինական են, սակայն այս վերջինը արդեն խուզարկություն է: Պոլսահայ զարգացած կրթության բնագավառի աշխատողները եւս խիստ զարմացած են, քանի որ վերակացուները շատ անփորձ կերպով են գործում: Ենթադրվում է, որ դիտական շրջանակների կողմից նման [illegible] խուզարկում են ազգային փոքրամասնությունների իրավունքները հաստատող Լոզանի դաշնագրի [illegible]:

ՀԱՄԱՌՈՏ

ԱՊՀ-ն մերժեց իր կազմում ընդունել Մերձդնեստրին

Մեծամասամբ ռուս բնակչություն ունեցող Մերձդնեստրում Մոլդովայից անջատվելու մասին անցկացված հանրաքվեի արդյունքում դիմում էր ներկայացվել նրան ընդունելու Անկախ պետությունների համագործակցության կազմում: Դիմումը մերժվել է:

ԱՄՆ նախագահ Բիլ Քլինթոնը դատարան կանչվեց

ԱՄՆ նախագահ Բիլ Քլինթոնը որպես վկա դատարան է կանչվել այսպես կոչված «Ուայթ Ուոթեր» գործով: Ինչպես հայտնի է, այդ ընկերության ղեկավարությունը մեղադրվում է ֆինանսական զեղծարարության մեջ: Բիլ Քլինթոնը նախկինում զբաղեցնելով Արկանզասի նահանգապետի պաշտոնը, որոշ առնչություն է ունեցել այդ ընկերության հետ: Այս գործի կապակցությամբ արդեն իսկ որպես վկա դատարան է կանչվել եւ հարցաքննվել Քլինթոնի կինը՝ Հիլարին:

Հաիթիում նոր նախագահ՝ Ռընե Պրեւալ

ՊՈՐՏ Օ ՊՐԵՆՍ, 7 ՓԵՏՐՎԱՐ, ԱՖՊ: Այսօր Հաիթիի մայրաքաղաք Պորտ օ Պրենսում օտարերկրյա բազմաթիվ ներկայացուցիչների ու համաժողովրդական տոնախմբության մթնոլորտում տեղի ունեցավ նորընտիր նախագահ Ռընե Պրեւալի երդմնառության արարողությունը: Նա հաջորդում է երկրի առաջին ընտրված նախագահին՝ Ժան Բերտրան Արիստիդին, որի իշխանությունը, ինչպես հայտնի է, Հաիթիի զինվորական խունտայի կողմից ընդմիջվել էր 2 տարով, մինչեւ ամերիկյան ռազմանավերի սպառնալիքի ներքո նրա վերահաստատումը նախագահական աթոռին: Հաիթիում նախագահական երդմնառության այս օրը պատահական չէր ընտրված. ճիշտ 10 տարի առաջ, համաժողովրդական ծնծման տակ երկրից ամերիկյան օդանավով հեռացել էր աշխի բռնատերը՝ «տոնտոն մակուտ» կոչվող ոստիկանական ջոկատների օգնությամբ երկրում սարսափի իշխանություն հաստատած Ժան Կլոդ Դյուվալիեն, որ ներկայումս ապրում է Ֆրանսիայում:

Թուրքական ընկերության «Բոինգը» ընկավ օվկիանոս

Թռիչքից մի քանի րոպե հետո աղետի ենթարկվեց եւ Ատլանտյան օվկիանոսն ընկավ Պուերտո Պլատա (Դոմինիկյան Հանրապետություն)-Ֆրանկֆուրտ չվերթն իրականացնող «Բոինգ-757» ինքնաթիռը, որի հետեւանքով զոհվեցին նրա մեջ գտնվող 189 ուղեւորներ, մեծամասամբ գերմանացի զբոսաշրջիկներ: Ամերիկյան եզերապահ ռազմանավերի փրկարար ջոկատներին հաջողվեց շնաձկներով վխտացող աղետի վայրում հայտնաբերել ինքնաթիռի որոշ բեկորներ եւ մի քանի ուղեւորների դիակներ: Աղետի պատճառները հայտնի չեն: Երեկ ուշ գիշեր հայտնի դարձավ, որ «Բոինգ-757» օդանավը պատկանում էր թուրքական մի ընկերության: Ուղեւորների հետ զոհվել են նաեւ անձնակազմի 9 անդամները, որոնցից 7-ը՝ ազգությամբ թուրք: Ամերիկյան եզերապահներին հաջողվել է առայժմ հայտնաբերել 45 դիակ

digitised by A.R.A.R.@

ԱԶԳ

տեղական

ԱԶԳԱՅԻՆ ԺՈՂՈՎ

Ներիշխանական հարցուպատասխան

Սկիզբը էջ 1

Վերհիշելով այս՝ պրն Սիրադեղյանը Պարույր Հայրիկյանին խորհուրդ տվեց առաջիկա ընտրություններում «խայծեր կուլ չտալ»։ Ի պատասխան Հայրիկյանը նշեց, որ ինքը «ղաղափական նպատակներով երբեք խայծեր ոչ ոքի չի տա»։ Գրեթե զավեշտական այս հարցուպատասխանում խայծ էր նետվել նաեւ լրագրողներին։ Վանո Սիրադեղյանը նկատեց, որ ժամանակին ԱԻՄ ին տված 2.5 տոննա թուղթը ՆԳՆ ն ետ է վերցնելու։

ԱԻՄՔ ի մյուս ներկայացուցչի հարցն ուղղված էր ՀՀ պաշտպանության նախարար Վազգեն Սարգսյանին, այն վերաբերում էր բանակում տիրող իրավիճակին, կարգապահության պակասին։ Պրն Սարգսյանը համաձայնեց նման տեսակետին եւ նշեց, որ «մեր բանակը կրում է հասարակության բոլոր արատները»։ Ինչ վերաբերում է 2 եւ ավելի երեխա ունեցող զինծառայողներին ժամանակ առ ժամանակ տրվող կարճատեւ արձակուրդներին, ապա, ըստ նախարարի, զորամասում նման արձակուրդներ տրվում են ներքին կարգով։

Կապի նախարար պրն Պողոսյանին ուղղված հարցերից մեկը վերաբերում էր Երեւանում հեռախոսների տեղադրման համար գանձվող բարձր սակագներին, 60 հազար դրամին։ Պրն Պողոսյանը, ի զարմանս ներկաների, տեղյակ չէր նման սակագների մասին եւ որպես պատասխան նշեց, որ «աշխատում ենք ինքնարժեքի ծածկման մեթոդով»։ Ցավոք պատգամավորներից եւ ոչ մեկը կապի նախարարին հարց չտվեց բնակիչներից միջազգային կամ միջքաղաքային չկայացած հեռախոսազրույցների դիմաց ապօրինի գանձումների, հեռախոսների կամայական անջատումների եւ նման արդարակող ապօրինությունների մասին։

Հարցերից մեկն էլ վերաբերում էր նրան, թե կառավարությունն արդյոք հաշվարկներ ունի՞, թե բազմաբնույթ վարձավճարների պայմաններում ինչպես է գոյատեւում ազգաբնակչությունը։ Էդվարդ Աղաջանովը պատասխանեց, որ, ցավոք, հաշվարկներ, ուր արտացոլվեն բնակչության իրական եկամուտները եւ ողջ բանկային պրոցեսը, գոյություն չունեն։

Մեր կողմից հարկ ենք համարում հարցնել, թե գոյություն ունե՞ն արդյոք հաշվարկներ հանրապետության երեք իշխանությունների կատարած աշխատանքների իրական ծավալների եւ արդյունքների մասին։

Ինչպես տեղեկացրել ենք, «Դրո» գործի դատական մեղադրող Միքայել Գրիգորյանը երեկ իր տեսակետը պետք է հայտներ փաստաբան Ռուբեն Ռստունու առաջարկության վայրերից առգրավված փաստաթղթերը Մոսկվայում կրկնակի փորձաքննության ենթարկելու միջնորդության վերաբերյալ։ Հայտնել ենք նաեւ, որ մեջ-ից ոմանք Հայաստանի անկախ լինելու հանգամանքը ընդգծելուց բացի, կարեւորելով նաեւ Մոսկվայի հանդեպ ձեւավորված անվստահությունը («Դրո» գործի հիմքը դրվեց Մոսկվայում)։

Կրկնակի փորձաքննության նշանակության վերաբերյալ փաստաբանների անզիջում դիրքորոշումը նույնիսկ դատավարական կարիք ուներ. միջ-

«ԴՐՈ» ԴԱՏ

Մերժումը կխորացնի պաշտպանական կողմի կասկածները

դեսական մեղադրողի ավելի քան 7 ամիս շարունակվող դատավարության ընթացքում առաջին անգամ օգտվեց իր իրավունքից մեկ օր ընդմիջում խնդրելով պաշտպանական կողմի ներկայացրած ծավալուն փաստարկներին ծանոթանալու համար։ Պետական մեղադրողի պատասխանին ոչ միայն հետաքրքրությամբ, այլեւ անհամբերությամբ էին սպասում դատավարության հետեւողները։ Դատական նիստը սակայն երեկ տեղի չունեցավ, կեսօրին մոտ խայծ նետվեց դահլիճում սպասողներին ատենակալներից մեկին, որը հարախտից բացակայում է։ Մինչեւ օրվա վերջ, դատական նիստերի սովորական ավարտը, այդպես էլ դատարանը չհայտարարվեց նիստի չկայանալու մասին։

Փաստաբանների ներկայացրած պահանջը բավականին բարդ է, եթե նկատի ունենանք այն դատական գործի քաղաքականացված լինելը, ուստի անբնական չընդունվեց կարծիք ձեւավորելու համար պահանջված մեկ օրվա դադարը։ Իսկ երբ դրան գումարվեց եւս մեկ օր, արդեն վստահ կարող ենք ասել խնդիրը բարդ է։ Ենթադրություններ անելու հակված չենք, սակայն չի խանգարի ասել, որ ոչ միայն քաղաքական այն շահագրգիռ ուժերին, որոնք բացահայտեցին «հայծ գաղտնի հետախուզական կառույցը», այլեւ հենց իրեն դեսական մեղադրողին, որը ճնշվող սպանություններից մեկի Ներսիսյան ամուսինների սպանության հարցում մեկ անգամ արդեն սխալվել էր։ Մյուս, ոչ պակաս կարեւոր, միաժամանակ նաեւ վճռելի հարցը փորձաքննությունը Մոսկվայում անցկացնելու առաջարկն էր, որին, «ընդդիմացան ամբաստանյալնե-րի պաշտպանները։ Միջնորդությունը ներկայացնելու դրդապատճառը ԱԱՊՎ նախկին պաշտոնակատար Դավիթ Շահնազարյանի փաստաբանների բնորոշմամբ «անօրինական» դիմում պահանջելն էր փորձագետներին. ՀՀ գլխավոր դատախազ Արտավազդ Գեւորգյանի «անհեռանկարայնությունը», թե՞...: Հարցումներից պարզ դարձավ, որ նրանց պահանջը միայն իրավաբանական նորմերի անխախտ պահպանումը չէ։ Փորձաքննության արդյունքները իրոք ավելի են խորացրել անորոշությունները ու կասկածները, որոնք ունեին մինչ այդ գործի նյութերին ծանոթանալով, հատկապես, Ներսիսյան ամուսինների սպանության վերաբերյալ։ «Երբ ունենք այդ առարկայական, դրանց հիմնվելով դրանց վրա, դատարանը չի կարող փաստերը համապատասխանեցնել հենց այդ համարի ատենականներին», միջնորդության վերաբերյալ իր տեսակետը հիմնավորելիս դատական կոլեգիային դիմեց փաստաբան Ռ. Սահակյանը։ Անկախ նրանից, թե ինչ վճիռ կկայացնի դատարանը, պաշտպանական կողմը կարեւորում է նաեւ այդ հանգամանքը։

Եւ որ ամենակարեւորն է, մեր ունեցած տեղեկություններով, մինչեւ վերջերս դատավարությանը չմասնակցող ամբաստանյալներից ոմանք եւ նույնիսկ նրանք, ովքեր լսարանում ցուցմունքներ չեն տվել, ցուցմունքներ տալու պատրաստակամություն են հայտնել։ Նրանց խոսելու դեպքում անսպասելի շատ բաներ կլինեն։ Չի բացառվում նաեւ, որ ստացվելիք «անակնկալներից» հետո նշված միջնորդության վերաբերյալ կայացված որոշումներում եւ դեսական մեղադրողը, եւ դատական կոլեգիան կրկին սխալված լինեն։

ՍԱՌԱ ՊԵՏՐՈՍՅԱՆ

ԱՅԺ

Քերոլայն Քոկսն այս անգամ բաժանեց գնդակներ

Մեծ Բրիտանիայի լորդերի պալատի փոխխոսնակ Քերոլայն Քոկսը Հայաստան եւ Լեռնային Ղարաբաղ կատարած հերթական այցի ընթացքում հեստացնել է երեք հիմնական նպատակ։ Երեկ ԱԳՆ-ում տեղի ունեցած մամուլի ասուլիսում փոխխոսնակը նշեց, որ առաջինը այցելությունն էր դեռ անցած տարի բրիտանացի կամավորների ուժերով կառուցված վերականգնողական կենտրոնը։ Այստեղ արդեն բուժվում են 2 զինվոր, շուտով նրանց կմիանան եւս 15 ը, իսկ հերթագրվածների թիվը հասնում է 60 ի։ Հաջորդը օրթոպեդիական կլինիկան սարքավորումներով ապահովելու խնդիրն էր։ Այժմ կլինիկայում աշխատում է Գերմանիայում վերապատրաստված բժիշկ Հովհաննես Չուգուրյանը, որն արդեն մոտ 40 արհեստական անդամներ (պրոթեզներ) է տեղադրել։

Քերոլայն Քոկսը իր երրորդ առաքելությունը համարեց այն, որ անսալով Ղարաբաղի կառավարության խնդրանքին, որոշել է աջակցել սպորտի զարգացմանը եւ 70 ական վոլեյբոլի, ֆուտբոլի եւ բասկետբոլի գնդակներ է նվիրել ղարաբաղցիներին։

Փոխխոսնակը անդրադարձավ նաեւ Ղարաբաղի քաղաքական դեկավարության հետ ունեցած հանդիպումներին եւ նշեց այն մտահոգությունը, թե Ադրբեջանը հնարավոր է հերթական անգամ վերսկսի ռազմական գործողությունները։ Նա տեղեկացրեց, որ ի րենք միջազգային կազմակերպություններում կբարձրացնեն այդ հարցը կոչ անելով, որպեսզի Ադրբեջանը խնդրի լուծման խաղաղ ելք գտնի։ Այդ լուծումը Քերոլայն Քոկսը պատկերացնում է հորիզոնական եւ ոչ թե ուղղահայաց հարաբերությունների պայմաններում։

Բրիտանացի փոխխոսնակը նշեց, որ եկող յոթնօրյակի ինքը պատրաստվում է ելույթ ունենալ Լորդերի պալատում եւ մասնավորապես բարձրացնելու է այն հարցը, թե ի՞նչ է անում Բրիտանիայի կառավարությունը Հայաստանի հետ առեւտրական կապերի զարգացման ուղղությամբ։ Ելույթի ենթահարցերն են լինելու նաեւ Ադրբեջանի եւ Թուրքիայի կողմից Հայաստանի տնտեսական շրջափակման խնդիրները։

Ա. Հ.

ԵՐԵՎԱՆ

Հոսանքի պատճառով վաստացել է մայրաքաղաքի ջրամատակարարումը

ԵՐԵՎԱՆ, 7 ՓԵՏՐՎԱՐ, ՆՈՅՅԱՆ ՏԱՊԱՆ։ Փետրվարի 6 ի լույս 7 ի գիշերը մի շարք պոմպակայաններում դադարեցվել է էլեկտրասնուցումը, որի հետեւանքով վատացել է Երեւանի որոշ շրջանների ջրամատակարարումը։ Ինչպես տեղեկացրեցին Երևաղխորհրդի լրատվական կենտրոնից, առավոտյան 30 րոպեով հոսանքազրկվել է Առինջի պոմպակայանը, որը սպասարկում է մայրաքաղաքի Մյասնիկյան շրջանին, 7 ժամով՝ Շահումյանի շրջանին սպասարկող Չորաղբյուրի պոմպակայանը։ Նույն աղբյուրի համաձայն, առավոտյան ժամը 7 ից դադարեցվել է Շորժա-Արարատ եւ Գառնիի պոմպակայանների էլեկտրասնուցումը, որոնք համապատասխանաբար սպասարկում են Մաշտոցի եւ Սպանդարյանի շրջաններին։

«Նոյ» բանկի ավանդատուները պահանջում են իրենց փողերը

«Նոյ» բանկի ավանդատուները փետրվարի 7 ին հավաքվել էին ՀՀ դատախազության շենքի դիմաց՝ պահանջելով արագ ընթացք տալ լուծարման հետաքննությանը։ Ինչպես հայտնեց ավանդատուների իրավունքների պաշտպանության կոմիտեի նախագահ պրն Ա. Աղաջանյանը, «Նոյ» բանկի պարտքը իր 1200 ավանդատուներին ավելի քան 800 հազար ԱՄՆ դոլլար է։ Ավանդատուները պատրաստել են նամակ՝ ուղղված պրն Լեւոն Տեր-Պետրոսյանին՝ փնտրելով ուղիներ այն անձամբ ՀՀ նախագահին հանձնելու համար։

ԱՅՍՕՐ

ՍԱՄՈՒԷԼ ԱՍՈՒԼԻՍ

Արտակարգ իրավիճակներին պատրաստ պիտի լինենք բոլորս

«Վերջին 2 տասնամյակի ընթացքում աշխարհում տարերային աղետի են բարկված մարդկանց թիվը տարեկան աճել է մոտ 6 տոկոսով», երեկ ՀՀ արտակարգ իրավիճակների վարչության կադրերի վերապատրաստման ինստիտուտում տեղի ունեցած մամլո ասուլիսում ասաց վարչության պետ, նախարարի տեղակալ Խաչատուր Կիրակոսյանը։ 1963-1993 թթ. տարերային աղետներից զոհվածների 26 տոկոսը ջրհեղեղների հետեւանքով է, բայֆունների՝ 19, համաճարակների՝ 17, երկրաշարժերի՝ 13, սողանքների՝ 7, երաշտների՝ 3 տոկոս։ ՍԱԿ ի գլխավոր ասամբլեան 1990-2000 թթ. հայտարարեց տարերային աղետների նվազեցման միջազգային տասնամյակ։ Պրն. Կիրակոսյանը նշելով Հայաստանի տարածքում բազմաբնույթ աղետների հնարավորության մասին, հիմնականում խոսեց 1995 թ. հանրապետությունում բնական եւ տեխնածին բնույթի արտակարգ իրավիճակների մասին, որոնց ընդհանուր վնասը հասնում է 17 մլրդ դրամի, զոհվել է 7 մարդ։ Սեպվում են միջոցառումներ այդպիսիք կանխարգելելու համար, հատկապես կարեւորվեցին երկրաբանական առումով վտանգավոր, սողանքային գոտիներում անհրաժեշտ աշխատանք կատարելու եւ պոլդերների վերականգնման համար ընդունված որոշումները։

Արտադրության մեջ աշխատանքների անվտանգ կազմակերպման եւ ընդերքի պահպանման ու արդյունավետ օգտագործման հարցերի մասին խոսեց «Հայէներգոհսկողություն» վարչության պետի տեղակալ Վկրեժ Բալաբեկյանը, որը նշեց, թե վերահսկել են 1566 փոքր ու մեծ ձեռնարկությունների աշխատանքը, բացահայտել 8 հազարից ավելի տեխնոլոգիական խախտումներ, որոնցից 6,166 ը վերացվել են։ Նրա խոսքերով, «287 օբյեկտների աշխատանքը դադարեցվել է»։

Արտակարգ իրավիճակների դիմակայման հարցերով ուսուցման մասին Ռուդոլֆ Ալավերդյանի խոսքից հետո (բնակչության ուսուցում արտակարգ իրավիճակների պայմաններում) հանդես եկավ վարչության պետ նախարար Ստեփան Բաղդալյանը։

Լրագրողներից մեկի հարցին, թե ինչ փոխհարաբերությունների մեջ են մյուս նախարարությունների հետ, նա պատասխանեց, որ վեճերը, քախումները անխուսափելի են, քանի որ հարկ է լինում կանխել ընդերքի հարստությունների շահագործման բարբարոս եղանակները։

Յու. Ս.

ՀԱՄԱՌՈՏ

Համալրում «Բարեփոխումներ» պատգամավորական խմբում

ԵՐԵՎԱՆ, 7 ՓԵՏՐՎԱՐ, ՆՈՅՅԱՆ ՏԱՊԱՆ։ ՀՀ ԱԺ նախագահ Բ. Արարքցյանը փետրվարի 6 ի նիստում հայտնեց «Բարեփոխումներ» պատգամավորական խմբի կազմի փոփոխության մասին։ Խմբում ընդգրկվել են եւս 3 պատգամավոր՝ Խոսրով Հարությունյանը, Դավիթ Հարությունյանը, Կամո Արեյանը։ Այսպիսով, «Բարեփոխումներ» պատգամավորական խմբում ընդգրկված են 34 պատգամավոր։ ԱԺ խմբակցություններում եւ պատգամավորական խմբերում չընդգրկված պատգամավորների թիվը 21 ից նվազեց 18 ի։

Մետրոյի Չարբախի տեղամասը շահագործման կհանձնվի 1997 թ.

ԵՐԵՎԱՆ, 7 ՓԵՏՐՎԱՐ, ԱՐՄԵՆՊՐԵՍ։ Նախագծային գրաֆիկով 1997 թվականին շահագործման է հանձնվելու Երեւանի մետրոպոլիտենի Չարբախի տեղամասը։ Ինչպես Արմենպրեսի թղթակցին ասաց Երեւանի մետրոպոլիտենի տնօրինության պետ Տիգրան Մուշեղյանը, դժվարն այստեղ Չարբախի դեպոյի տարածքի օժանդակ ծառայությունների շենքությունների վերակառուցումն է, որի մի մասն արդեն ավարտված է։ Վերակառուցումից հետո միայն դեպոյի տարածով կանցկացվի երկաթգիծը։ Ըստ Տ. Մուշեղյանի, անվտանգ եւ արագ փոխադրումների նպատակով ուժեղացվելու է տեղամասի երկաթգծի մեկ կիլոմետրանոց հատվածը։ Այնուհետեւ կիրականացվեն հորատման, բետոնապատման եւ Չարբախի վերգետնյա կայարանի կառուցման աշխատանքները։ Շինարարությունն արագացնելուն խոչընդոտում է ֆինանսական միջոցների սղությունը։ Նախատեսված 800 մլն. դրամի դիմաց կառավարությունը կարողացել է հատկացնել ընդամենը 300 միլիոն՝ խոստանալով գումարի մնացած մասը տրամադրել մինչեւ տարեվերջ։ Չարբախ տեղամասի կառուցումով 20 հազար մարդ հնարավորություն կունենա օգտվելու հարմարավետ այս փոխադրամիջոցից։ Երբեւնու օդանավակայանի գործունեության հետագա աշխուժացմանը զուգընթաց առավել մարդաշատ կդառնա մետրոպոլիտենի Շենգավիթ-Չարբախ հատվածը։

«Նոստալջին» ծանոթացնում է

ԵՐԵՎԱՆ, 7 ՓԵՏՐՎԱՐ, ՆՈՅՅԱՆ ՏԱՊԱՆ։ «Մեր գլխավոր նպատակը ոչ միայն միայնակների համար բարեկամներ գտնելն ու նրանց ծանոթացնելն է, այլեւ Հայաստանում ու արտասահմանում եւ նաեւ օտարերկրացիների ու հայաստանցիների միջեւ նույն բարեկամական կապերի ստեղծումն ու ամրապնդումն ողջ վիճ ցանցերի արդյունավետությամբ», նշել է «Էյ-Ջի-Էն» կենտրոնի «Նոստալջի» հայկական միջազգային ծանոթության ակումբի տնօրեն Արմեն Նազարյանը։ Ըստ նրա, ակումբի անդամ հայաստանցիները, սփյուռքահայերը, արտասահմանցիները կգտնեն ընկերներ, ապագա ամուսիններ, կարող են բարեկամանալ ընտանիքներով, դառնալ նամակագրական կապ, փոխադարձ այցելություններով ավելի մտերմանալ եւ այլն։ Ակումբը սերտ կապեր է պահպանում միջազգային նման այլ կազմակերպությունների հետ։ Ակումբը կունենա իր թերթը «Կամուրջ», որտեղ կզետեղվեն ակումբի հայաստանյան եւ արտասահմանյան անդամների տվյալները, լուսանկարները եւ նամակները։

Ծանոթությունների ակումբի հեռախոսահամարն է 44-35-33։

«ԱԶԳ» ՕՐԱԹԵՐԹ
Հրատարակության 5 տարի
Հիմնադիր եւ հրատարակիչ
«Ազգ» թերթի հիմնադիր խորհուրդ
Երեւան 375010, Հանրապետության 47
Ֆաքս 562941, AT&T (3742) 151065,
e-mail INTERNET azg2@arminco.com
Գլխավոր խմբագիր
ՅԱԿՈԲ ԱՒԵՏԻՔԵԱՆ / հեռ. 521635
Խմբագրի տեղակալ
ՍԱՄՈՒԷԼ ՊՈՒԼԱՆԵԱՆ / հեռ. 529221
Տնօրեն
ՍԱՐԳԻՍ ՍԱՐԳՍԵԱՆ / 562863
A STYLE համակարգչային ծառայություն / 581841
Ռեժ. եւ ստանդները ՊԱՒԷԼ ՊԱՊԱՅԵԱՆԻ
Apple Macintosh
համակարգչային ծառայություն
«Ազգ» թերթի
Ցուցակը «Ազգին» պատկանում է
«AZG» DAILY NEWSPAPER
Editor
H. AVEDIKIAN / phone: 521635
47 Hanrapetoutian st.,
Yerevan, Armenia, 375010

digitised by A.R.A.R.@

ԱԶԳ

տեղական

ԴԵՏՐՈՅԹ

Ռոբերտ Քոչարյանը Ղարաբաղի ազգային հերոսի շքանշան հանձնեց Ալեք Մանուկյանին

ԼՂՀ նախագահ Ռոբերտ Քոչարյանի Չիկագո կատարած այցելության մասին մեր թերթի երեկվա համարում տպագրել ենք, այժմ ուշացումով ստացել ենք մանրամասներ նրա նախորդ Դետրոյթ կատարած այցելության վերաբերյալ, որը հակիրճ ներկայացնում ենք ստորեւ:

Փետրվարի 2-ին Դետրոյթ ժամանելով ԼՂՀ նախագահը եւ նրա գլխավորած պատվիրակությունը Սուրբ Հովհաննես հայկական եկեղեցու դահլիճում հյուրընկալվեցին պարոն Ալեք Մանուկյանի կողմից, որը մի անգամ եւս առատաձեռն նվիրատվություն արեց Ղարաբաղի ժողովրդի օգտին:

Հուզախառն զգացմունքներով պարոն Ռոբերտ Քոչարյանը Ղարաբաղի ազգային հերոսի շքանշանով պարգեւատրեց պարոն Մանուկյանին Ղարաբաղին եւ նրա ժողովրդին ցուցաբերած իր հետեւողական պաշտպանության համար:

Այնուհետեւ, Հայկական ազգային խորհրդի ղեկավարության անդամ Երվանդ Ազատյանի ներածական խոսքից հետո, Ղարաբաղի առաջին նախագահը ելույթ ունենալով Սաութֆիլդի (Միչիգան) ՀԲԸՄ Ալեք եւ Մարի Մանուկյան դպրոցի դահլիճում, նշեց. «Ղարաբաղն ապագա չունի որպես անկլավ: Այն պետք է ընդհանուր սահման ունենա Հայաստանի հետ: Մինչեւ 1993 թիվը Ղարաբաղն իր խնդիրները լուծում էր ռազմական ճիգերից, բայց այժմ, երբ Ադրբեջանի հետ բանակցությունների սեղանի շուրջ ենք նստում որպես հաղթանակած կողմ, մեր խնդիրները պարտավոր ենք լուծել դիվանագիտական ճանապարհով: Կասպիական նավթից հրապուրված շատ երկրներ են սկսել պաշտպանել Ադրբեջանի տարածքային ամբողջականությունը անտեսելով Ղարաբաղի ժողովրդի ինքնորոշման իրավունքը: Մենք պետք է զգույշ լինենք մեծ երկրների շահերին չդիպչելու, բայց նաեւ չթերագնահատելու համար մեր շահերը»:

42-ամյա նախագահը ներկայացրեց Ղարաբաղի վերակառուցման ծրագրի երեք ուղղությունները, որոնցից առաջինը քաղաքների ու գյուղերի վերաբնակեցումն է ժամանակավորապես Հայաստան տեղափոխված հայերով: Նա հույս հայտնեց, որ մինչեւ տարեվերջ մոտ 10 հազար հայեր կվերադառնան Ղարաբաղ: Երկրորդը բանակի կայացումն է: «Ճիշտ է, ներկայումս ոչ խաղաղության, ոչ էլ պատերազմի վիճակում ենք, բայց հենց մոռանանք պատերազմի մասին, այն անմիջապես կսկսվի: Եթե մենք լուրջ ենք վերաբերվում անկախությանը, ապա պարտավոր ենք ստեղծել մեր բանակը, ինչքան էլ ծանր տնտեսական բեռ լինի դա մեզ համար: Դրանից հրաժարվելը մահ կնշանակի», ասաց Քոչարյանը: Վերակառուցման երրորդ ուղղությունը երկրի անվտանգության եւ հաղորդակցության միջոցներին է վերաբերում, որին կառավարությունը ձեռնամուխ է եղել վերջին 20 ամիսների ընթացքում: «Բոլոր այս հարցերի լուծումը ժամանակ եւ միջոցներ է պահանջում», բացատրեց նա, կոչ անելով սփյուռքահայությանը՝ բերել իր նպաստն այդ ծախսերին:

Ելույթից հետո Ռոբերտ Քոչարյանը սիրով պատասխանեց ներկաների հարցերին:

Այս առիթով նահանգի ներկայացուցիչ Ջոն Ջամյանը նախագահին նվիրեց նահանգի պետական կնիքը եւ կառավարչի ողջույնի ուղերձը: Եզրափակիչ խոսքով հանդես եկավ Պարեն ծայրագույն վարդապետ Երեցյանը:

Հանդիպումներ էին ծրագրված կոնգրեսականներ Ս. Լեւինի, Ջ. Քնոլենբերգի եւ սենատոր Կարլ Լեւինի հետ, որոնք դժբախտաբար առողջական պատճառով չէին կարողացել ներկայանալ:

Ինչպես այս, այնպես էլ Չիկագոյի հանդիպումները կազմակերպել էր Հայկական ազգային խորհուրդը:

Այցելությունների արձագանքը օտար մամուլում

Ամերիկյան «Դեյլի հերալդ» թերթն իր փետրվարի 5-ի համարում անդրադարձել է ԼՂՀ նախագահի Չիկագո այցելությանը, նշելով, որ հայկական համայնքի պաշտոնական անձնավորությունները այդ այցելությունը նմանեցնում են այլ նորանկախ պետությունների ղեկավարների այցելություններին:

Արհամարհելով աննախադեպ ցուրտը, Հայ ազգային խորհրդի ընդհանուր ատենապետ Ռուբեն Թերզյանը, այնուհետեւ գրում է թերթը, ուղեկցեց հարգելի նախագահին տարբեր քաղաքներ եւ կազմակերպեց նրա հանդիպումները քաղաքական եւ հասարակական կարեւոր դեմքերի հետ:

«Մենք ցանկանում ենք Միացյալ Նահանգներին ներկայացնել Ղարաբաղի դեռ չլուծված հակամարտության վերաբերյալ մեր ժողովրդի դիրքորոշումը», ասաց պարոն Քոչարյանը:

Նյու Յորքում նախագահը մամուլի ասուլիս է տվել ՄԱԿ-ի շենքում, հակառակ այն փաստին, որ ԼՂՀ-ն այդ կազմակերպության կողմից դեռ ճանաչված չէ:

Հոդվածը վերնագրված է «Առաջնորդի այցելությունը նպատակ ունի լույս սփռել անկախության համար մղված հայ ժողովրդի պայքարի վրա»:

ԻՋԵՎԱՆ

Ամուր թիկունք, ամուր սահման

Սահմանապահ Կիրանց գյուղի 8-ամյա դպրոցը հովանավորի կարիք ունի

Պատմական տեղեկություններ: Ըստ «Աշխարհացույցի» Կիրանցը Հայաստանի հնագույն բնակավայրերից է: 4-րդ դարից մինչեւ 1934 թվականը կոչվել է Կունեն: Վաղ միջնադարում եղել է Մահկանաբերդի Արծրունիների, հետագայում Զաքարյան եղբայրների իշխանանիստ գյուղաքաղաքը: 17-18-րդ դարերում «մայրաքաղաքն» էր Խեռումյան մելիքական տոհմի, որի կառուցած Սուրբ Աստվածածին եկեղեցին (1675 թ.) կանգուն է Հին Կունենի կենտրոնում: Այս գյուղաքաղաքը նախ պատկանել է Արցախ աշխարհի Մեծ Կվենք, ապա Գուգարքի Կանգարք գավառին: Ինչպես 1905-1906 եւ 1918-1920 թվականներին, այնպես էլ հայ-ադրբեջանական ներկա զինված հակամարտության հետեւանքով սահմանամերձ Կիրանցը հայտնվել է մարտական գործողությունների կիզակետում: Ընդամենը 80 ընտանիք եւ 350 բնակիչ ունեցող գյուղը հերոսական կամք է դրսեւորել, մեծաքանակ հակառակորդի առաջ ամուր փակելով հայոց սուրբ սահմանի իր հատվածը: Կիրանցն ունի զոհեր, վիրավորներ, որբեր, այրիներ, շարունակվող հակամարտության պատճառով չի կարողանում մշակել թշնամու զենքի նշանառության տակ գտնվող դաշտերը, բայց աներեր է հայոց փոքրիկ հայրենիքի եզրին:

Նպատակը: Կիրանցին խորապես մտահոգող խնդիրներից անհրաժեշտ է կարեւորել դպրոցի լինելությունը, քանզի վերջին տարիների փորձը ցույց է տվել, որ զինվորը կամք, հաղթելու հավատ է դրսեւորում թիկունքի ամրության դեպքում, երբ կանանց ու մանուկների ներկայությամբ շեն են օջախները, երբ հեռու դիրքում նրա ականջին է հասնում դպրոցական զանգի ձայնը: Կիրանցի 8-ամյա դպրոցը կրում է զոհված ազատամարտիկ Գագիկ Վարդանյանի անունը: Դպրոցն ապահովված է շենքով, որը նորոգման եւ կահավորման կարիք է զգում: Հայրենասեր որեւէ բարերարի պատիվ կարող է բերել սահմանապահ գյուղի ոչ մեծաքանակ դպրոցականներին դասագրքերով, գրենական պիտույքներով, խիստ կարիքավորներին հագուստով ապահովելը, իսկ մանկավարժներին թեկուզ խորհրդանշական գումարով խրախուսելը: Ի դեպ, դասագրքեր լրիվ ծավալով պետք է գնել միայն մեկ անգամ, որովհետեւ դրանք կփոխանցվեն հաջորդ դասարան փոխադրվողներին:

Հաշվարկներ: 1996-1997 ուսումնական տարում դպրոցը կունենա 42-45 աշակերտ, 13 մանկավարժ, 3 օժանդակ աշխատող: Խիստ կարիքավոր ընտանիքների երեխաների քանակը 8-10 է: Յուրաքանչյուր երեխայի համար միջին հաշվով կպահանջվի վեց դասագիրք, ընդամենը (42-45x6) 250-270 դասագիրք: Միջին հաշվով մեկ դասագիրքը կարժենա 600 դրամ կամ 1,5 դոլար: Ուստի դասագրքերի համար կպահանջվի 370-400 դոլար: Տարեկան 1300-1500 դոլար հատկացնելու դեպքում մեր անծանոթ հայրենակիցը կդառնա հայոց հին ու հերոսական գյուղի այսօրվա կյանքի ու պատմության մասնակիցը, իսկ նրա վերին կամքը կիրականացնի գյուղի համայնքի ընտրած հանձնաժողովը: Եվ դա այն հավատով, որ դպրոցի շենությամբ կամրանա հայոց զորքի, հայոց գալիքի թիկունքը:

ՌՈՒԲԵՆ ՍԻՄՈՆՅԱՆ

Ջրի պակասը կլրացվի գարնանային ձնհալի ու հեղեղների ժամանակ

Հանրապետությունում գործող ջրամբարներում տարեկան կուտակվում է մեկ միլիարդ 240 միլիոն խորանարդ մետր ջուր, որի մեծ մասն օգտագործվում է գյուղատնտեսության ոլորտում: 1995-96 թթ. սակավ տեղումների պատճառով առաջացած ջրի պակասը կլրացվի գարնանային ձնհալի ու հեղեղների ժամանակ: Հեղեղաջրերը ջրամբարներ ուղղելու նպատակով գարնան շեմին կատարվող նախապատրաստական աշխատանքներն ընթանում են գրաֆիկին համապատասխան: Կնորոգվեն հատկապես Մանթաշի, Սառնաղբյուրի, Կառնուտի, Ապարանի, Գեղարդալճի եւ Գեղարքունիքի ջրամբարները:

ԱՐՄԵՆՊՐԵՍ

ՔԻՄԻԱԿԱՆ ԱՐԴՅՈՒՆԱԲԵՐՈՒԹՅՈՒՆ

«Նաիրիտի» 40 անուն արտադրատեսակներից 15-ը հանրապետությունում արտադրվում են առաջին անգամ

Ներկայումս «Նաիրիտ» գիտաարտադրական ձեռնարկությունում գործում է կառավարական հանձնաժողով, որը պետք է մանրամասնորեն ուսումնասիրի ձեռնարկության վիճակն ընդհանրապես եւ որոշի Հայաստանի ամենամեծ քիմիական ձեռնարկության հետագա գործունեության հիմնական ելակետերը:

«Նաիրիտը» (այժմ կոչվում է փակ բաժնետիրական ընկերություն) վերջին 2-3 տարում ենթարկվել է հսկայական փոփոխությունների: Ներկայումս արտադրվող 40 անուն արտադրատեսակներից 15-ը ձեռնարկության համար «ոչ ավանդական», նոր նյութեր են, որոնք նախկինում հանրապետությունը ներմուծում էր:

Այսօր «Նաիրիտի» արտադրանքի 70 տոկոսը սպառվում է հանրապետությունում (նախկինում միայն 5-10 տոկոսը): 1995 թ. արտադրության ծավալը նախորդ տարվա համեմատ կազմել է 133 տոկոս:

Գործարանի տարածքը կազմում է 300 հա, ունի 100-ից ավելի արտադրամասեր, մոտ 4000 աշխատող:

«Նաիրիտ» գիտաարտադրական ձեռնարկության տնօրեն Ալբերտ Սուքիասյանը Նոյյան տապանի թղթակցին հայտնեց, որ «Նաիրիտի» նոր արտադրատեսակներից են ԼՆՏ մակնիշի լատեքսը, ապակեգործվածքը, քիմիական կավիճը եւ այլն: Այսօր «Նաիրիտը» բավարարում է հանրապետության կաուստիկ սոդայի եւ հեղուկ քլորի կարիքները. վերջինս նախկինում ներմուծվում էր Սումգայիթից: Դրանք մեծ կիրառություն ունեն, հատկապես հեղուկ քլորը (որն օգտագործվում է հիմնականում ախտահանման նպատակով):

Ըստ Ա. Սուքիասյանի, ներկայումս «Նաիրիտով» է պայմանավորված Հայաստանի մյուս քիմիական, մեքենաշինական եւ այլ ձեռնարկությունների գործունեությունը: Հայաստանի գործարանների մոտ 90 տոկոսը զգում է «Նաիրիտից» մատակարարվող նյութերի կարիքը:

Շուտով կսկսվի կալցինացված սոդայի մասսայական արտադրություն, որը ապակու արտադրության հիմնական հումքն է: Արդեն արտադրվել է մոտ 3 տ, որը հաջողությամբ փորձարկվել է «Լույս» գիտաարտադրական ձեռնարկությունում որպես էլեկտրավակուումային սարքերի հումք: «Նաիրիտը» ներկայումս արտադրում է նաեւ ավտոմեքենաների ծածկաշերտեր եւ [illegible] բարձիկներ:

Գործարանը օգնում է առողջապահական հիմնարկներին, օրինակ, արդեն երկու տարի անվճար հեղուկ ազոտ է մատակարարում ՀՀ արյունաբանության կենտրոնին, իսկ 2-րդ մանկական հիվանդանոցին՝ թթվածին: «Երբ բավական մի օր դադարեցվի ազոտի մատակարարումը, ապա հանրապետության հազվագյուտ արյան խմբերի բանկը կոչնչանա», ասաց Ա. Սուքիասյանը:

Սակայն «Նաիրիտի» տնօրենը նշեց, որ ներկայումս արտադրության ծավալները այնքան փոքր են (դրանք միայն հանրապետությունում սպառվելու համար են), որ արտադրանքը հազիվ է ծածկում իր ինքնարժեքը: «Այնպիսի հսկա, ինչպիսին «Նաիրիտն» է, նախատեսված է մեծածավալ արտադրության եւ լայն կոոպերացիոն գործունեության համար», ասաց նա: «Ներկա անցումային փուլում արդեն պետք է մտածել հանրապետությունից դուրս մեծածավալ սպառողներ ու մատակարարներ գտնելու մասին», ասաց Ա. Սուքիասյանը: Ներկայումս գործարանը համագործակցում է Իրանի եւ Վրաստանի հետ, շարունակվում է նախկին կապը Ռուսաստանի, Ուկրաինայի, Բելառուսի հետ: Արեւմտյան երկրներից համագործակցություն է նախատեսված ԱՄՆ-ի, Բելգիայի եւ Ֆրանսիայի հետ: Ա. Սուքիասյանը հայտնեց նաեւ, որ «Նաիրիտը» էկոլոգիապես այլեւս վտանգ չի ներկայացնում: Էկոլոգիապես ամենավտանգավոր արտադրատեսակի՝ կաուչուկի արտադրությունը ներկայումս կատարվում է նոր՝ ացետիլենային եղանակով, որը համապատասխանում է միջազգային չափանիշներին:

Անցյալ տարի գործարանում արտադրվել է մոտ 2000 տ կաուչուկ, որը հիմնականում առաքվել է Ռուսաստան ու Ուկրաինա, այդ քանակությունը զգալիորեն բարձր է 1994 թ. արտադրությունից: Ըստ Ա. Սուքիասյանի, այս տարի նախատեսված է արտադրել մոտ 10 հազ տ կաուչուկ: Պ-ն Սուքիասյանը դժվարացավ նշել, թե որքան է գործարանի ներկայիս արտադրական ներուժը եւ դրա որ մասն է օգտագործվում:

Տեղեկանք: *«Նաիրիտը» նախկին ԽՍՀՄ-ում, ինչպես նաեւ տարածաշրջանում քլորոպրենային կաուչուկ արտադրող միակ ձեռնարկությունն է: Այն միաժամանակ հանրապետության համար կենսական նշանակություն ունեցող մի շարք ձեռնարկությունների ապահովում էր անհրաժեշտ հումքով եւ արտադրանքով: 1980-ական թթ.-ի վերջում սկսված էկոլոգիական շարժման թափը «Նաիրիտի» հանդեպ հանգեցրեց նրան, որ 1987-ին փակվեց հին տեխնոլոգիայով դեռեւս գործող քլորոպրենային կաուչուկների ու լատեքսների արտադրամասը (կաուչուկ-1-ը): Իսկ 1989-91 թթ.-ին «Նաիրիտը» փակվեց ամբողջովին: 1991 թ.-ին ձեռնարկությունը սկսեց մասամբ վերագործարկվել, ինչը սակայն չհաջողվեց, քանի որ գործարանը հայտնվել էր ծանր վիճակում: 1992-1993 թթ.-ին հաջողվեց վերականգնել եւ գործարկել ձեռնարկության որոշ արտադրամասեր: 1994 թ.-ից «Նաիրիտի» աշխատանքը համեմատաբար կայունացավ:*

ԳԱՅԱՆԵ ՄՈՒՐԱՏՅԱՆ
ՆՈՅՅԱՆ ՏԱՊԱՆ

digitised by A.R.A.R.@

ԱԶԳ

Անցյալից

ՀԱՅԱԶԳԻ ԴԻՎԱՆԱԳԵՏՆԵՐ

Համազասպ Հարությունյան

1965 թվականի ապրիլի 24-ին Մոսկվայում տեղի ունեցած միջադեպի մասին երկար էին խոսում դիվանագիտական շրջանակներում: Մեծ եղեռնի 50-ամյակի օրը թուրքական դեսպանության մոտ հավաքվել էր հոծ բազմություն: Մոսկվայի հայկական համայնքը բողոքի ցույց էր կազմակերպել կես դար առաջ կատարված ոճրագործության համար: Հավաքվածների մեջ էր նիհար եւ բարձրահասակ, ակնոցով պատկառելի մի մարդ: Դեսպանության պատուհանների խորքում երեւում էին լուսանկարչական խցիկներ, բուռնը փաստացի նյութեր էին հավաքում, լուսանկարում ներկաներին: Մյուս օրը դեսպանությունից ԽՍՀՄ արտգործնախարարությանն ուղղեց մի նոտա, ինչպես նաեւ նախարարության պատասխանատու աշխատակից: Կանադայից հենց նոր վերադարձած ԽՍՀՄ արտակարգ եւ լիազոր դեսպան Համազասպ Հարությունյանի լուսանկարը, որը հանգիստ կանգնել էր ցուցարարների առաջին շարքերում: Համազասպ Հարությունյանն իր արարքով երեւեց արտգործնախարարության պաշտոնեական հիմքերը: Սպասվում էին խիստ հայցեր անձնախնդիր արարքի համար: Սակայն բուրքերի նոտան մնաց անհետեւանք: Հարությունյանի հեղինակությունը դիվանագիտական եւ կառավարական շրջանակներում շատ բարձր էր...

Համազասպ Ցոլակի Հարությունյանը ծնվել է 1902 թվականին, Նախիջեւանում: Պատանեկությունը անցել է Բաքվում: 1922-ին աշխատանքի է անցնում Հայաստանում: Այդ օրերին երիտասարդ Խորհրդային Հայաստանի ժողկոմխորհրդի նախագահ է նշանակվում Ալեքսանդր Մյասնիկյանը: Հ. Հարությունյանը` Հայաստանի երիտասարդության ղեկավարներից մեկը, ընտրվում է համատեղությամբ կոմերիտմիության կենտկոմի բյուրոյի անդամ եւ բաժնի վարիչ:

1923 թ. Համազասպ Հարությունյանը մեկնում է Մոսկվա` ուսանելու տնտեսական առաջին համալսարանի միջազգային բաժնում: Համալսարանը գերազանց ավարտելուց հետո Հարությունյանն աշխատանքի է անցնում ակադեմիայի համաշխարհային տնտեսության քաղաքականության ինստիտուտում: 1935 թ. Հ. Հարությունյանը հրավիրվում է ԽՍՀՄ ԳԱ էկոնոմիկայի ինստիտուտ, աշխատում որպես «Պրոբլեմի էկոնոմիկի» հանդեսի պատասխանատու խմբագիր, ինստիտուտի ավագ գիտաշխատող, փոխտնօրեն եւ հետո տնօրեն: Այդ տարիներին Հարությունյանը մեծ համբավ է ձեռք բերում որպես գիտական բազմաթիվ հետազոտությունների հեղինակ, որոնցում լուսաբանվում էին համաշխարհային տնտեսության եւ միջազգային տնտեսական հարաբերությունների հրատապ հարցերը: 1929-1935 թթ. համաշխարհային տնտեսական ճգնաժամի շրջանում Հարությունյանը գրեց մի շարք գիտական հիմնարար աշխատություններ:

1940 թ. լույս տեսավ «Խորհրդային էկոնոմիկայի զարգացումը» ծավալուն կոլեկտիվ աշխատությունը, որի կազմակերպիչը եւ խմբագիրներից մեկը Համազասպ Հարությունյանն էր: Հետագայում եւս, դիվանագիտական աշխատանքի տարիներին նա շարունակում էր զբաղվել միջազգային էկոնոմիկայի հետազոտությամբ, համաշխարհային երկու համակարգերի առճակատման խաղաղակեցության խնդիրներով եւ, մասնավորապես, ԽՍՀՄ արտաքին քաղաքական կապերի խնդիրներով, կապիտալիստական ինտեգրացիայի, միջազգային կազմակերպությունների գործունեության, հատկապես Միավորված ազգերի կազմակերպության մասնագիտացված հիմնարկների հարցերով:

Դեռեւս 1925 թվականին նրան շնորհվում է տնտեսական գիտությունների թեկնածուի գիտական աստիճան: 1942 թվականին նա «Բուրժուական կոնյունկտուրագիտության եւ տնտեսական փուլերի ամերիկյան տեսության ճգնաժամը» թեմայով դոկտորական թեզ է պաշտպանում, որը խորհրդային տնտեսագիտության մեջ գիտական մեծ ներդրում էր:

1943 թ. սկզբին ԽՍՀՄ արտգործնախարարի հանձնարարականով, Հ. Հարությունյանը Մոսկվայի պետական համալսարանում արտաքին հարաբերությունների աշխատակիցների պատրաստման ֆակուլտետի վերականգնման մասին իր առաջարկությունները ներկայացրեց: Շուտով Մոսկվայի համալսարանի նշված ֆակուլտետի հիման վրա ստեղծվում է միջազգային հարաբերությունների պետական ինստիտուտը: Նոր ինստիտուտում Համազասպ Հարությունյանը ղեկավարում է քաղաքատնտեսության ամբիոնը, վարում քաղտնտեսության, ինչպես նաեւ «Խաղաղության պայմանագրերի տնտեսական խնդիրները» հատուկ դասընթացը:

Նույն 1943-ին Հարությունյանը դիվանագիտական աշխատանքի է ուղարկվում ԽՍՀՄ արտաքին գործերի նախարարություն: Հիմնական հարցերը, որոնցով զբաղվում էր Հ. Հարությունյանը, վերաբերում էին աշխարհի ետպատերազմյան շրջանի տնտեսական կառուցվածքին: Հակահիտլերյան դաշինքի մեծ տերությունները պայմանավորվել էին նախօրոք նախապատրաստել տնտեսական խնդիրների իրագործման ծրագրեր` պատերազմից ավերված տնտեսության վերականգնում եւ տուժած երկրներին տնտեսական օգնության ցուցաբերում, պարենամթերքների ապահովում եւ գյուղատնտեսության զարգացում, տարադրամի եւ ֆինանսների հարցեր: Այսպիսով, Հ. Հարությունյանը գործուն մասնակցություն է ունենում ետպատերազմյան աշխարհի տնտեսական կյանքի վերաբերյալ խորհրդային առաջարկությունների նախապատրաստմանը:

Այդ տարիներին նա մասնակցում է մի շարք միջազգային կոնֆերանսների: Խորհրդային Միության պատվիրակության կազմում Բրետոն-Վուդսում Հ. Հարությունյանը ստորագրել է միջազգային բանկի, զարգացման եւ վերականգնման, ինչպես նաեւ միջազգային վալյուտային ֆոնդի սահմանադրի փաստաթղթերը: Ամերիկացիների հետ մասնակցել է նաեւ Լենդ-Լիզի հարցերի կարգավորման բանակցություններին:

ԽՍՀՄ արտգործնախարարության* մի խումբ աշխատակիցների հետ Համազասպ Հարությունյանը մասնակցում է Թեհրանի, Ղրիմի եւ Պոտսդամի կոնֆերանսներին, Փարիզի խաղաղության կոնֆերանսի նստաշրջանին եւ միջազգային կարեւորագույն այլ համաժողովների:

Համազասպ Հարությունյանը եռանդուն մասնակցություն է ունեցել ՄԱԿ-ի աշխատանքներին: Սան Ֆրանցիսկոյի հիմնադիր կոնֆերանսում նա ԽՍՀՄ պատվիրակության խորհրդականն էր: Հետագայում նա ակտիվորեն մասնակցում է ՄԱԿ-ի գլխավոր ասամբլեայի նստաշրջաններին:

Այդ տարիներին Հ. Հարությունյանը դիվանագիտական բեղուն գործունեություն ծավալեց: ՄԱԿ-ի նստաշրջաններին մասնակցող խորհրդային պատվիրակության համար նյութեր եւ նախագծեր էր նախապատրաստում, օտարերկրյա պատվիրակությունների հետ բանակցություններ էր վարում, ելույթ էր ունենում ՄԱԿ-ի կոմիտեներում` շարադրելով եւ պաշտպանելով ԽՍՀՄ դիրքորոշումը:

Արգասավոր էր Հ. Հարությունյանի գործունեությունը միջազգային տնտեսական կազմակերպություններում: Այդ ժամանակաշրջանում նա եռանդուն գործունեություն է ծավալում ՄԱԿ-ի տնտեսական եւ սոցիալական խորհրդի, ինչպես նաեւ ՄԱԿ-ի եվրոպական տնտեսական խորհրդի աշխատանքներում, 1948-1954 թթ. գլխավորում էր խորհրդային պատվիրակությունները եվրոպայի տնտեսական հանձնաժողովի ամենամյա նստաշրջաններում:

ՄԱԿ-ի գլխավոր ասամբլեայի նստաշրջանները քաղաքական պայքարի յուրօրինակ թատերաբեմ էին խորհրդային դիվանագետների եւ Արեւմուտքի խոշոր տերությունների ներկայացուցիչների միջեւ: Այդ օրերի դրամատիկ կացությունը լավ է նկարագրել թուրք հայտնի դիվանագետ եւ գրող Յակուբ Կադրի Կարաօսմանօղլուն իր «Ակամա դիվանագետը» գրքում. «Ժնեւում Ազգերի պալատի գմբեթի տակ բարձր էր հնչում միայն ռուսական պատվիրակության ձայնը: Ես դա գիտեմ, որովհետեւ մասնակցում էի այդ նիստերին: Սկզբից փորձառու դիվանագետ Չորինը, իսկ այնուհետեւ վառվռուն երիտասարդ Հարությունյանը բազմիցս արեւմտյան տերությունների ներկայացուցիչներին ստիպում էին լռել: Ես քանի՜ անգամ ականատես եղա, երբ թվում էր, թե պատվիրակությունների մեծամասնությունը օրինաչափ եւ արդարացիորեն Արեւմուտքի կողմն էին, սակայն ռուսների վիճաբանությունը վարելու ունակությունը եւ համոզիչ փաստարկումը անգլոսաքսոն պատվարժան քաղաքագետներին եւ նույնիսկ պետական անվանի գործիչներին զրկում էին խոսքից: Երբ ելույթ էր ունենում ռուսներից որեւէ մեկը, դահլիճում լռություն էր տիրում` հիացմունքով եւ հարգանքով լի, թարգմանիչները խանդավառվում էին, թարգմանում էին կրքոտությամբ եւ ուրախությամբ: Անգլիական պատվիրակության ղեկավարը նայում էր ֆրանսիացի գործընկերոջը, ֆրանսիացին ամերիկացուն` պաղած աչքերով, կարծես հարց էր տալիս. «Հետաքրքիր է, ո՞ւմ վրա կհարձակվեն, ձեզ վրա, թե ինձ»: Դրա հետ մեկտեղ ոչ Չորինը, ոչ Հարությունյանը վախեցնող տեսք չունեին...»:

Համազասպ Հարությունյանը ԽՍՀՄ ԱԳՆ-ում զբաղեցրել է մի շարք ղեկավար պաշտոններ, եղել է նախարարության կոլեգիայի անդամ, տնտեսական, ապա եվրոպական առաջին բաժնի վարիչ` շարունակելով մնալ ԽՍՀՄ ներկայացուցիչը Աշխատանքի միջազգային կազմակերպությունում:

1958 թ. հոկտեմբերին ԽՍՀՄ Գերագույն խորհրդի Նախագահությունը Հ. Հարությունյանին նշանակեց Կանադայում ԽՍՀՄ լիազոր եւ արտակարգ դեսպան, ուր նա աշխատեց մինչեւ 1965 թվականը:

1963 թ. Հ. Հարությունյանը նշանակվում է ՅՈՒՆԵՍԿՕ-ի աշխատանքների կազմակերպման եւ մեթոդի հետազոտման միջազգային հանձնաժողովի անդամ: Այս գործը նրան մի քանի անգամ աշխատանքի էր գամել Փարիզում, ինչպես նաեւ գործուղել մի շարք լատինաամերիկյան երկրներ` Բրազիլիա, Ուրուգվայ, Չիլի, Կոլումբիա, Պերու, Մեքսիկա, Կուբա:

Կյանքի վերջին տարիներին առողջության պատճառով հեռանալով դիվանագիտական ակտիվ աշխատանքից, Հ. Հարությունյանը զբաղվում էր մանկավարժական գործունեությամբ: Նա Մոսկվայի համալսարանի պրոֆեսոր էր, ղեկավարում էր Մոսկվայի միջազգային հարաբերությունների պետական ինստիտուտի քաղաքատնտեսության ամբիոնը:

Հ. Հարությունյանը վախճանվեց 1971 թվականին:

[illegible]

ՔԱՂԱՔԱԿՐԹՈՒԹՅՈՒՆ

«Կայուն զարգացման» հայեցակարգ. Այն նոր, ընդունելի համակարգ է

Այս վերնագրով երկրորդ հրապարակումն է, որտեղ թղթակիցը շարունակում է «Ազգի» ընթերցողներին ծանոթացնել ՄԱԿ-ի կողմից ընդունված «Կայուն զարգացման» հայեցակարգի դրույթներին: Նախորդ հրապարակման մեջ նշեցինք, որ ՄԱԿ-ի կողմից ընդունված «21-րդ դարի օրակարգ» կոչվող փաստաթղթում ձեւակված են այն մեխանիզմները, որոնցով, եթե կարելի է այդպես ասել, «չափվում է» «կայուն զարգացման» հայեցակարգի տեսակետից կարեւորագույն համարվող 4 գլխավոր սկզբունքների կիրառման աստիճանը պետությունների յուրաքանչյուրի եւ ամբողջ մոլորակի համար: Հիշեցնենք, որ այդ սկզբունքներն են ժողովրդավարությունը, բնապահպանական անվտանգությունը, սոցիալական արդարությունը եւ մարդու իրավունքները: Նախապես նշենք, որ այս առումով օրինակելի են համարվում հազվադեպ երկրներ, մասնավորապես Ճապոնիան: Զարգացած երկրներից բավարար կարող է համարվել նաեւ ԱՄՆ-ի, Կանադայի, Շվեդիայի, մի քանի ուրիշների վիճակը: Արդ, անդրադառնանք այն հարցին, թե «կայուն զարգացման» հայեցակարգի տեսակետից Հայաստանը կարո՞ղ է համարվել կայունորեն զարգացող երկիր:

Հարկ է ընդգծել, որ Հայաստանը կառավարական մակարդակով մասնակցել է ՄԱԿ-ի կողմից հրավիրված այն բոլոր վեհաժողովներին ու կոնֆերանսներին, որոնցում ձեւակվել ու վերջնական տեսքի են բերվել «Կայուն զարգացման» հայեցակարգի դրույթները, ստորագրել է այդ առթիվ ընդունված բոլոր փաստաթղթերը: Այսինքն, մեր երկիրը առնվազն պարտավորվել է իր քաղաքացիներին ծանոթացնել նշյալ հայեցակարգին, ընդունել է զարգացման այդ մոդելը: Սակայն, ինչպես ասում են, ընդունելը մի բան է, իրականացնելը միանգամայն ուրիշ բան: Հայաստանում առայժմ բացարձակապես ոչինչ չի արվել «կայուն զարգացման» հայեցակետի կիրառման ուղղությամբ, նույնիսկ պետական-քաղաքական միջոցներով որեւէ աշխատանք չի տարվել բնակչությանը դրան ծանոթացնելու համար:

Տիկին Կարինե Դանիելյանը վկայում էր, որ երբ ինքը վերադարձել է Ռիո դե Ժանեյրոյի միջազգային կոնֆերանսից եւ փորձել է կառավարությունում զեկուցել, թե այնտեղ ի՞նչ է խոսվել, իրեն քաղաքավարությամբ հասկացրել են, որ «մեր կայացված գրավոր զեկուցագիրը միանգամայն բավական է, կառավարության համար այդ հարցը այժմ հրատապ չէ»: Տարօրինակ է, բայց փաստ, որ մեր կառավարությունը, ստորագրելով «կայուն զարգացման» հայեցակարգին առնչվող բոլոր փաստաթղթերը, այդ հայեցակետն իրականում համարում է Հայաստանի համար «ոչ կարեւոր»: Այդպե՞ս է արդյոք:

Համաշխարհային հռչակ վայելող գիտնականների հաշվարկներով եւ նշյալ սույն հայեցակարգի չափանիշներով, որպեսզի որեւէ երկիր համարվի կայուն զարգացող, անհրաժեշտ է, որ նրա բնակչության ոչ ավելի, քան ծայրահեղ 25 տոկոսը գտնվի այսպես կոչված «աղքատության սահմանագծից» ցած: Աշխարհում այդ դեպքի սահմանագիծ է ընդունված մեկ մարդուն օրական 1 դոլարի ծախսը կամ ամսական ոչ պակաս 30 դոլարը: Հաշվի առնելով դոլարի գնողունակության համեմատաբար բարձր մակարդակը, Հայաստանի համար այդ ցուցանիշը սահմանված է ամսական 17 դոլար կամ շուրջ 6800 դրամ: Անկախ փորձագետների հաշվումներով, Հայաստանի բնակչության առնվազն 40 տոկոսը զուրկ է այդ ամենանվազագույն գումարից: Սոցիալական արդարության մյուս կարեւորագույն ցուցանիշը բնակչության ամենաաղքատ եւ ամենահարուստ խավերի 20 տոկոսը ներկայացնողների միջին եկամուտների հարաբերակցության աստիճանն է: ԱՄՆ-ում այդ ցուցանիշը հասնում է 11-ի, Ռուսաստանում 11,2-ի, իսկ Հայաստանում հասնում է 27-ի, որն աշխարհում ամենաբարձր ցուցանիշներից մեկն է: Այսինքն, Հայաստանն այսօր սոցիալապես ամենաբեւեռացված երկրներից է, ինչը նրա ներքին կայունությանն սպառնացող ահավոր վտանգ է պարունակում: Վտանգ, որը, ցավոք, չի գիտակցվում:

Սակայն ոչ պակաս վտանգ են ներկայացնում նաեւ մյուս երեք սկզբունքներից կատարվող շեղումները:

Որպեսզի որեւէ երկիր համարվի ժողովրդավարական, քիչ է, որ նրանում իշխանության մարմինները ձեւավորվեն ազատ եւ անկախ ժողովրդավարական ընտրություններով: Միեւնույն, սակայն, միջազգային դիտորդների գնահատմամբ, Ազգային ժողովի անցյալ տարվա ընտրությունները կայացան «ազատ, բայց ոչ արդար» ձեւով: Ասել է, դրանք ժողովրդավարական չէին: Սակայն, կրկնենք, եթե նույնիսկ ընտրությունները նույնիսկ արդար լինեին, դա բավական չէր համարվի: Չափազանց կարեւոր է նաեւ այն բանը, իշխանությունների պատասխանատվությունը ներկայացվի ժողովրդի կամքին, այսինքն, պետք է լինի իշխանությունն առանց դիմադրության եւ անվերապահորեն ընտրություններում հաղթողներին հանձնելու ներքին կեցվածքը: Անցած ընտրությունները նաեւ այս առումով որեւէ պատասխանի տեղ չթողեցին. Հայաստանի իշխանությունները հայտարարեցին, որ իրենք պետք է մնան առնվազն եւս 5 տարի «բարեփոխումները անշրջելի դարձնելու» համար:

Ինչ վերաբերում է երկրի բնապահպանական անվտանգությանը, ապա այստեղ մենք ընդհանրապես խոսելու տեղ չունենք: Մեր ամենամեծ ջրային ավազանը` Սեւանա լիճը, կանգնած է ճահճացման վտանգի առաջ, ինչը լի է կլիմայի աղետալի փոփոխությունների կործանարար սպառնալիքներով: Նույնիսկ այնպիսի մի կենսական խնդիր, ինչպիսին ատոմակայանի խիստ վտանգավոր թափոնների պահեստավորումն է, մենք դեռ միայն կարողանում ենք լուծել եւ այս պարագայում մեր բնակչության անվտանգ [illegible] պետք է դիմենք Հայաստանի նախկին իշխանություններին:

«Կայուն զարգացման» հայեցակարգի տեսանկյունից 4-րդ սկզբունքը` մարդու իրավունքները, Հայաստանում շարունակում են մնալ... հայեցակարգի շրջանակներում: Անկախ մամուլի, ազատ խոսքի դեմ վարչական ու տնտեսական խեղդուկ միջոցառումները, քաղաքական բանտարկյալների առկայությունը, որոնք համառորեն հասարակական կարծիքին են ներկայացվում իբրեւ «Իրական նոր գործոններ», կանանց փաստական անիրավահավասար վիճակը, բանտարկյալների եւ կալանավորների նկատմամբ խոշտանգումների եւ մարդու արժանապատվությունը նսեմացնող այլ բռնարարքների անողոք կիրառումները եւ շատ այլ անթույլատրելի բաներ Հայաստանը դասում են այն երկրների շարքը, որոնցում մարդու իրավունքների պաշտպանությունը գտնվում է ցածր մակարդակի վրա:

Այսպիսով, ՄԱԿ-ի մշակած չափանիշների տեսակետից Հայաստանը ոչ միայն «կայուն զարգացման» ուղին չի բռնել, այլեւ գնում է միանգամայն` հակառակ ուղղությամբ:

Մենք, փաստորեն, դուրս ենք ընկել համաշխարհային քաղաքակրթության զարգացման ճանապարհից: Եվ դեռ հավակնում ենք... իրավական, ժողովրդավարական, սոցիալական պետություն դառնալ...

[illegible]

digitised by A.R.A.R.@

ՖՐԱՆՍԻԱԿԱՆ ՄԱՄՈՒԼ

Ժակ Շիրակ. «Ֆրանսիայի հզորությունն ստեղծվել է ժողովրդի կամքի շնորհիվ»

Ժակ Շիրակի Ֆրանսիան միջազգային ֆինանսատնտեսական ասպարեզում հարձակողական տրամադրություններով է համակրված. տիրապետող դիրք համաշխարհային շուկաներում-ահա դրա պաշտոնական արտահայտություններից մեկը նույնինքն նախագահ Շիրակի հոդվածը:

Փարիզի «Մոնդ» օրաթերթի փետրվարի 1-ի համարում նա խոսում է երկրի տնտեսական, առևտրական և ֆինանսական զորության հետագա ծավալման անհրաժեշտության մասին:

Շիրակը մասնավորապես գրում է, որ Ֆրանսիայի հզորությունն ստեղծվել է երկրի պատմության և աշխարհագրության, բայց մանավանդ համընդհանուր խելքի ձգտող ժողովրդի կամքի շնորհիվ, որը համաստվածեն պահպանել է սոցիալական առաջընթացի և ազատության ավանդույթները: Ֆրանսիան կարողացել է արդիականացնել իր տնտեսությունը, որն այսօր աշխարհում առավել մրցունակներից մեկն է: Համընդհանուր մոլորակի չորրորդ տնտեսական տերությունը, նա աշխարհում չորրորդ տեղն է գրավում ապրանքների արտահանման, երրորդ տեղը միջազգային ներդրումների գծով: Իսկ մեկ բնակչի հաշվով արտահանվող արտադրանքի ծավալով Ֆրանսիան առաջ է անցել ԱՄՆ-ից և նույնիսկ Ճապոնիայից:

Ֆրանսիայի փոքր ու մեծ ձեռնարկությունները շատ դինամիկ են, գիտատեխնիկական նվաճումները արդյունավետ: Ներդրումներն ընդգրկում են ազգային հարստության ավելի քան 20 տոկոսը: Երկիրը դարձել է մեծ քանակությամբ կապիտալի ընդունող և արտահանող: Տնտեսությունն առողջ է, դրամը ամուր կայուն, խնայողությունները մեծ են, իսկ ֆինանսական շուկաները խորը արդյունավետ: Կառավարությունը վարում է դրամավարկային կայունության վրա հիմնված տնտեսական ու սոցիալական քաղաքականություն, իրականացնում ազգային համախմբմանն ուղղված կառուցվածքային բարեփոխումներ: Ֆրանսիան դարձել է օտարերկրյա կապիտալ ներդրումներ ստացող երկրորդ մեծ երկիրը ԱՄՆ-ից հետո: Դրանց շնորհիվ ստեղծվում են նոր աշխատատեղեր:

Ժակ Շիրակն առաջնային է համարում Ֆրանսիայի եվրոպական առաքելությունը, որի նպատակը միջազգային ասպարեզում կշիռ ունեցող Եվրոպայի կառուցումն է: Դա ենթադրում է նախ և առաջ տնտեսական ու դրամական դաշինքի ստեղծում (որն անխուսափելի է ընդհանուր շուկայից), ինչպես նաև ֆրանս-գերմանական կապերի սերտացում:

Ֆրանսիան հանդես է գալիս առողջ մրցակցության վրա հիմնված համաշխարհային բաց տնտեսության օգտին: Դա պետությունների բարգավաճման առաջին նախապայմանն է և նորաստեղծ Առևտրի համաշխարհային կազմակերպության առաքելությունը:

Արտաքին շուկաներում իրենց ներկայությունն առավել զգալի դարձնելու համար ձեռնարկություններն պետք է ներդրումներ անեն, բազմաթիվ աշխատատեղեր ստեղծեն, իսկ պետությունը պետք է օժանդակի նրանց ջանքերին: Պետությունը կատարում է իր դերը, երբ նպաստում է ձեռնարկությունների զարգացմանը: Շիրակն այս առիթով նշում է, որ նախագահի պաշտոնում իր գլխավոր պարտականություններից մեկն է համարում այն անձանց շահերի պաշտպանությունը, ովքեր փորձել են մրցության մեջ մտնել հանուն արտաքին շուկաների նվաճման: Նա անիմաստ է համարում այն տնտեսական քաղաքականությունը, որը չի ծառայում մարդկանց շահերին և ազատ ձեռնարկչությանը:

Պ. Ք.

ԹՈՒՐՔԻԱ

Ուսանողական ցույցեր Ստամբուլում և Անկարայում

Թուրքական հեռուստատեսության հաղորդման համաձայն, այսպես կոչված ուսանողական ընկերությունների խորհրդի կոչով և անմիջական նախաձեռնությամբ վերջին երկու օրերի ընթացքում երկրի մի շարք քաղաքներում տեղի ունեցան բազմամարդ ցույցեր ու հանրահավաքներ: Կիրակի օրը Ստամբուլի Թաքսիմ հրապարակում հանրահավաքին մասնակցում էին հազարավոր ցուցարարներ: Վերջիններս, դատապարտելով կառավարության գործունեությունը, պահանջում էին ուսման վարձի վերացում, ուսանողների կյանքի բարելավում, ուսանողական ինքնավարություն և այլն: Այնուհետև ցուցարարները բողոքի երթ կազմակերպեցին դեպի Անկախության հրապարակ: Ցուցարարների երթը կանգնեցրին անվտանգության ուժերն ու խաղաղ ոստիկանությունը, որից հետո ցուցարարները ցրվեցին:

Նույն կազմակերպության կոչով երեքշաբթի օրը ցույցի դուրս եկան Անկարայի ուսանողության ներկայացուցիչները: Ցույցին մասնակցում էին նաև ժողովրդավարական ուժերի ներկայացուցիչները: Բայց ի տարբերություն Ստամբուլի, Անկարայում երթերն ու հանրահավաքները լարված անցան: Ցուցարարների և ոստիկանության միջև տեղի ունեցան լուրջ ընդհարումներ: Ցուցարարները հարձակվեցին պետական մի շարք հաստատությունների շենքերի վրա: Պետությանը հասցվել է զգալի նյութական վնաս: Ցուցարարների ու ոստիկանության միջև տեղի ունեցած ընդհարումների հետևանքով վիրավորվել են տասնյակ ուսանողներ: Ձերբակալվել է շուրջ 20 մարդ:

Գ. Չ.

ՆԻԿՈՍԻԱ

Պահպանվո՞ւմ է ռազմական հավասարակշռությունը Կիպրոսում

Վերջին օրերին Էգեյան ծովի կղզիների շուրջ Թուրքիայի և Հունաստանի միջև հակասությունների սրման կոնտեքստում խիստ շահեկան է մեր հասուկ թղթակից Ջորջ Տեր Բարսեղի ստորև տպագրվող հոդվածը, որը մենք ներկայացնում ենք բարգամանաբար:

1974 թվի թուրքական ներխուժումից տարիներ անց, Կիպրոսում Թուրքիայի ծավալապաշտական մտադրություններին առաջն առնելու նպատակով ստեղծվել էր համատեղ պաշտպանության դոկտրին, համաձայն որի Հունաստանն ու Թուրքիան համահավասար ռազմական ներկայություն պետք է ունենային կղզում: Հունաստանը նույնիսկ զգուշացրել էր Թուրքիային, որ երկու երկրների միջև պատերազմ կարող էր ծագել, եթե Կիպրոսի գրավյալ մասերից թուրքական զորքերը ուժերը առաջանային կղզու հարավային մասերը: Ուժերի կարծեցյալ հավասարակշռության պատճառով դժվար էր գուշակել, թե պատերազմի դեպքում որ կողմը կհաղթանակի:

Բայց վերջերս Նիկոսիայում հրատարակված «Հունաստան, Թուրքիա և Կիպրոս: Ռազմական հավասարակշռությունը 1995-96 թվերին: Ստրատեգիություն, գաղափարախոսություն, զինապաշտություն» գիրքը (հեղինակ՝ կիպրոսաբնակ հույն ռազմագետ, ռազմավարական ուսումնասիրությունների կիպրական կենտրոնի նախագահ Արիստոս Արիստոտելուս) ապացուցում է, որ այնտեղ գերիշխում է անհավասարությունը, և որ իրականում մեծ տարբերություն կա կղզու ազատ տարածները պաշտպանող ազգային պահակախմբի և գրավյալ տարածները հսկող թուրքական զավթիչ ուժերի միջև:

«Երկու ուժերի համեմատությունը, գրում է գրքի հեղինակը, հստակորեն ցույց է տալիս, որ թուրքական զավթիչ ուժերը զգալիորեն գերիշխում են ինչպես թվաքանակի, այնպես էլ տեխնիկական հագեցվածության տեսանկյունից»:

Համաձայն Արիստոտելուսի ուսումնասիրության, Թուրքիան Կիպրոսում պահում է մոտ 32 հազար զավթիչ ուժեր, որոնք պատկանում են թուրքական 3-րդ բանակին: Նրանց կենտրոնատեղին գտնվում է Քոնիայում (Թուրքիա): Բացի պաշտպանողականից, նրանք ունեն նաև հարձակողական կազմավորումներ: 1995-ին նրանք ունեին մոտ 300 կատարելագործված մարտական տանկեր, հիմնականում ամերիկյան՝ M 48A5 տիպի, 200 M113 և M-59 տիպի զրահապատ անձնակազմային և մոտ 10 հետևակային մարտական մեքենաներ, հրետանի, ականանետներ, հակատանկային և հակաօդային զենքեր, 8 ռազմական ինքնաթիռների միավորումներ և 12 ուղղաթիռներ:

Կղզու մոտիկությունը Թուրքիային (ընդամենը 64 կմ) հնարավորություն է տալիս գրավյալ մասերից ռազմական ուժերին այդ երկրի օդային և նավային բազաների ամբողջական հսկողության և պաշտպանության տակ լինել:

Անդրադառնալով կղզու հյուսիսային մասի թուրքական ուժերի 1994 թվականի ծախսերին, գրքի հեղինակը մոտավորապես 510 միլիոն դոլլար է գնահատում այն, որը կազմում է Թուրքիայի ամբողջ պաշտպանական ծախսերի 7 տոկոսը: «Այդ գումարը հատկացված է եղել զանազան միջոցառումների համար, որոնց թվում 240 միլիոն դոլլար անձնակազմի, 173 միլիոն՝ հանդերձանքի, 15 մլն՝ ենթակառուցվածքի և 82 մլն այլ նպատակների համար»:

Կղզում հակաաժամանդրականորեն գործում է նաև կիպրոսցի թուրքերից կազմված 4400 հոգանոց բանակ, որն ունի 7 հետևակային գումարտակներ՝ փոքր սպառազինություններով և 3 պարեկային ինքնաթիռներ: Պահեստայինների թիվը (մինչև 50 տարեկան) կազմում է մոտ 26 հազար, որոնցից 11 հազարը՝ ծակատային գծի համար: Օրինական կառավարության հսկողության տակ եղող մասում ներկա 1995-96 թթ. հանրապետության զինված ուժերը՝ Ազգային պահակախումբը, ըստ ուսումնասիրության, մոտ 10-13 հազար զինվոր ունի, ներառյալ կանայք՝ մոտ 500 հոգի, որը կազմում է ամբողջ անձնակազմի 3-8 տոկոսը: Այնտեղ ծառայող ռազմական անձնակազմը կղզու ընդհանուր բնակչության (644.100 հոգի) 1,5 տոկոսն է կազմում: Բաժանման գծի ամբողջ երկարությամբ (183 կմ) հսկում են 55 ժամապահներ: Կիպրոսցի հույն պահեստայինների (մինչև 50 տարեկան) թիվը 85-90 հազար է, որոնցից միայն 45 հազարն է հետևողականորեն մարզվում: Ազգային պահակախմբի պահեստայինները ծառայության մեջ են գտնվում մինչև 60 տարեկանը: Պահակախումբը առայժմ ունի 52 մարտական AMX-30B-2 տիպի տանկեր: Ակնկալվում է, որ 52 նմանատիպ տանկեր ես ձեռք կբերվեն Հունաստանից այս տարվա ընթացքում:

Այս ոչ գրավյալ տարածների ռազմական ուժերն իրենց զինանոցներում ունեն EE-9 կասկավել տիպի մոտ 124 և EE-3 ջարարակա տիպի բրազիլական մակնիշի 15 հետախուզական մեքենաներ: Ռուսաստանից գնված 43 BMП 3 հետևակի մարտամեքենաները եկել են համալրելու հունական «Լեոնիդասներին» և ֆրանսիական մարդատար և հետևակային մարտամեքենաներին:

Կիպրոսցի հույներից կազմված բանակը, նավային կամ օդային ուժի տեսակետից առանձնապես ալի չի ընկնում: Այն ունի ընդամենը 2 պարեկային և 2 մարզումային ինքնաթիռներ, և ուղղաթիռների մի փոքրիկ նավատորմ:

Պաշտպանության ծախսերին վերաբերող գլխում հեղինակը նշում է, որ Կիպրոսի Հանրապետության պաշտպանության համար 1995 թվին ծախսվել է 490 միլիոն դոլլար կամ համախառն ազգային արտադրանքի (ՀԱԱ) 5,4 տոկոսը: Հանրապետության 1996 թվի պաշտպանության բյուջեն նախատեսված է մոտ 410 մլն դոլլար կամ ՀԱԱ-ի 4,5 տոկոսը: Կիպրոսում յուրաքանչյուր շնչին ընկնող պաշտպանության ծախսերը անցյալ տարի կազմել են 509 դոլլար համեմատած 1994 թվի 609 և 1993 թվի 713 դոլարի հետ:

Թուրքիայի պաշտպանության բյուջեն 1996 թվի համար նախատեսված է մոտ 7,5 միլիարդ դոլլար: 1995-ին այն եղել է 6,5 միլիարդ կամ Թուրքիայի ՀԱԱ-ի 4,0 տոկոսը:

Հեսաֆրիքի սկյալներով ու թվերով հարուստ այս նոր գրքի շնորհանդեսը տեղի ունեցավ Նիկոսիայում մամուլի ասուլիսի ընթացքում, որին ներկա էր Կիպրոսի լրագրողների միության նախագահ Անդրեաս Կաննաուրոսը:

ՋՈՐՋ ՏԵՐ ԲԱՐՍԵՂ, ՆԻԿՈՍԻԱ

ԼՐՏԵՍԱԿԱՆ ԿՐՔԵՐ

Մոսկվա. «Կոյուղու առնետները» լսել են ՊԱԿ-ի գերգաղտնի խոսակցությունները

Ութ երկնյան Մոսկվայի Չայկովսկու փողոցում գտնվող ամերիկյան դեսպանատան շենքի դարպասից դիվանագիտական համարանիշեր ունեցող մի մեքենա է ելնում: Մեքենայում երկուսն են. նրանք լավ գիտեն, որ ՊԱԿ-ի իրենց «դայակները» հետևելու են իրենց: Մեքենան անշտապ դուրս է գալիս քաղաքից և մի հարմար տեղում կտրուկ ավելացնում արագությունը: Ամերիկյան հզոր մեքենան կարճ ժամանակով «պոկվում է» ՊԱԿ-ի «Վոլգաներից», դիվանագիտական անձնագիր ունեցող ամերիկյան 2 հետախույզներից մեկը մեքենայից արագ դուրս է գալիս ու թաքնվում ճամփեզրի թփուտներում, իսկ վարորդը կոճգամի սեղմումով մեքենան է զարծի դնում, որի մեքենայից դուրս գալսկածի տեղն է զբաղեցնում: Թփուտներում հայտնված գործակալը հանդերձվելով, որ իրեն չեն հետևում, մտնում է հատուկ լյուկ ու գետնուղիներով հասնում հեռախոսային հատուկ կապակետին, որոնց միջոցով Մոսկվայի Չերյոմուշկու հրապարակում գտնվող ՊԱԿ-ի անվտանգության կենտրոնակայանից արտասահմանում գտնվող խորհրդային գործակալների հետ շուրջօրյա կապ է պահպանվում...

Չէ՞ որ պատմել է, թե Ցեյտի Քոնտի հայ-ջասարծապայությունները նկարագրող հեղինակները... [illegible]... մում: Ոչ, այդ ամենն իրոք Մոսկվայում է տեղի ունեցել և համարյա 6 տարի է տևել, իսկ լյուկերի մեջ մտնող Կենտրոնական հետախուզության վարչության գործակալներին «կոյուղու առնետներ» մականունն են տվել: Ամեն ինչ 79 թվականին է սկսվել, երբ ԿՀՎ-ում տեղեկացել են, որ մերձմոսկովյան Տրոիցկում գերգաղտնի կապի հանգույցի շինարարությունն է սկսվել և երբ հաջողվել այնտեղ ներթափանցել, պարզ է, լեկտրոնային սարքերի միջոցով հնարավոր կլինի Մոսկվայի ՊԱԿ-ի աշխատակիցների ու նրանց և արտասահմանում գտնվող գործակալների միջև տեղի ունեցող բոլոր խոսակցությունները ունկնդրել: ՊԱԿ-ի կարծիքով, ԿՀՎ-ին հաջողվել է իր գործակալներից մեկին ներգրավել այդ շինարարությունը և այդ գործակալը հետագայում կարողացել է կապի հիմնական կաբելների մասին տեղեկություններ հաղորդել և նույնիսկ առաջին լյուկ մուտք տեղադրել: Խորհուրդների օրոք հակահետախուզությունում աշխատած ՊԱԿ-ի նախկին գեներալ Օլեգ Կալուգինի կարծիքով խորհրդային հակառակորդների դեմ ուղղված ԿՀՎ-ի այդ գործողությունն աննախադեպը է եղել: Ո՞վ գիտե, թե ինչքան երկար կտևեր այն, մինչդեռ մինչև այսօր, սակայն 85 թվականին ԿՀՎ-ի աշխատակից Էդվարդ Լի Հաուարդը Մոսկվայի կողմ է անցել: Հաուարդը շարքային աշխատակից չի եղել: Մինչև տասների կողմն անցնելը նրան ԽՍՀՄ-ի տարածքում իրագործվող ԿՀՎ-ի գաղտնի գործողությունների մասին տեղյակ են պահել, քանի որ ղեկավարությունը մտադիր է եղել նրան ԿՀՎ-ի մոսկովյան բյուրոյի պետ նշանակել: Երբ ՊԱԿ-ը «կոյուղու առնետների» մասին իմացել է, լռելյայն դարաններ է սարքել, սակայն ԿՀՎ-ն զգացել է վտանգն ու գործողությունը դադարեցվել է: Երբ հավաստիք գեներալ Կալուգինին, ապա ՊԱԿ-ը բրիտանական MI-6 հակահետախուզության նկատմամբ նույնօրինակ գործողություն է հաջողել իրագործել, և խորհրդային գործակալները MI-6-ի և բրիտանական պաշտպանության ու արտգործնախարարության միջև կայացած բոլոր հեռախոսային խոսակցություններն ունկնդրելու և ձայնագրելու հնարավորություն են ունեցել:

ԿՀՎ-ի կողմից Մոսկվայում իրագործված հանդուգն գործողության մանրամասները նոր նոր են սկսել հայտնվել, և կիրակի օրն առաջինն այդ մասին բրիտանական Sunday Times շաբաթաթերթն է հայտնել:

ԳՐԻԳՈՐ ԷՄԻՆ-ՏԵՐՅԱՆ

Մշակույթ

ԿՐԹՈՒԹՅՈՒՆ

Հայ կրթօջախներն ընդօրինակելու բան ունեն Սեւանի դպրեվանքից

Խոսքս սկսում եմ որպես արձագանք հարգարժան Լեւոն Չախվերդյանի «Դուք եղե՞լ եք Սեւանի դպրեվանքում» հոդվածին («Ազգ», 1995 թ. դեկտ.):

Այո, եղել եմ, այն էլ երեք անգամ: Իհարկե, հրավերների շնորհիվ չէ, որ հայտնվել եմ Սեւանի Վազգենյան հոգեւոր դպրանոցում:

Դեռ կամարաձեւ շենք չմտած, երեւացին դպրանոցի սաները, առույգ, միանման գեղեցիկ հագուստով, «բարեւ ձեզ, բարեւ ձեզ» հաճելի ձայնով ողջագուրելով եւ՛ իրենց դասախոսներին, եւ՛ անծանոթ մարդկանց. երեւույթ, որ վաղուց վերացել է Հայաստանի ուսումնական հաստատություններում: Նմանատիպ կարգ ու կանոնի դրսեւորման ականատես եղա, երբ դասախոսները մինչ լսարան մտնելը, մտնում են գրադարան, անմիջապես վերցնում սեղանին դրված 1-6-րդ լսարանների համար նախատեսված մատյանները, նշում օրվա դասախոսության թեման ու ստորագրությամբ հաստատում իրենց հաճախումները:

Գրադարանում պատից կախված Վազգեն Ա-ի սրբության առջեւ խոնարհվելով, նկարն էի զննում, երբ հանկարծ մեջս ծնվեց մի տարօրինակ զգացում. դասախոսելու չեմ եկել, ոչ էլ շրջելու այս գեղատեսիլ օջախը, ինչու օգտակար գործ չանել, օգնել նորաստեղծ գրադարանին ու նրա համեստ, բարեհամբույր, բայց գործին քաջատեղյակ գրադարանավարուհի Անահիտին, ցույց տալու, թե ինչպես գիրքը մինչ ընթերցողին հասնելը ինչպիսի ճանապարհ պետք է անցնի գրադարանում. գործընթաց, որ մի քանի ժամվա կամ օրերի ընթացքում դժվար թե սահմանափակվի: Ուստի, հոգու պարտք համարեցի գրավոր տեղեկանք-կոնսուլտացիաներով, մեթոդական նյութեր ուղարկելով կապ պահպանել գրադարանի հետ, մինչեւ այն իր գործունեությամբ համապատասխանի հոգեւոր կրթօջախի մակարդակին: Չէ որ դարերի ընթացքում մեծ է եղել վանքերին կից գրադարանների դերը հայ ժողովրդի մշակույթի ու հոգեւոր կրթության գործում: Դեռեւս բրոնզե դարից գոյություն ունեցող Սեւանա կղզու մենաստանում հեթանոսական մեհյանների առկայությունը ինչ-բան չի նշանակում, որովհետ ավա՜ղ, ոչնչացվեցին քրիստոնյաների կողմից, իսկ 1909 թ. կղզու մենաստանում բացված գիտերոֆիկ երկդասյան դպրոցն արդեն գրքերի կարիք էր զգում: Այսօր ուրախացնող փաստն այն է, որ Սեւանի Վազգենյան դպրանոցն արդեն 6 տարի է, ինչ գործում է, եւ այնտեղ մտնողը ոչ միայն երկյուղածությամբ, այլ բարձր ու վեհ զգացումներով է ոտք դնում: Երեւս այդ է պատճառը, որ 3-րդ անգամ, առանց որեւէ պատրվակի, առանց սպասվելու, համաձայնեցի մասնակցել Սուրբ Ծննդյան եւ Ամանորի տոնին նվիրված հանդեսին՝ կազմակերպված Արարատյան հայրապետական թեմի առաջնորդական փոխանորդ Տեր Գարեգին արքեպիսկոպոս Ներսիսյանի, Վազգենյան հոգեւոր դպրանոցի տեսուչ Առաքել վարդապետ Քարամյանի, տեսչի փոխանորդ Գեւորգ Բաղդիշյանի նախաձեռնությամբ:

Ընդարձակ, բայց տաք սենյակ-դահլիճում պատերի երկայնքով նախօրոք շարված եւ ուտելիքներով ծանրաբեռնված սեղանների շուրջ տեղավորվեցին դպրանոցի դասախոսներն ու սաները: «Հայր մեր...»-ից հետո, երաժշտական հանգստացնող ձայնով բարեմաղթական խոսք ասաց բարեհամբույր արտաքինով Առաքել վարդապետը: Մասնակիցների վրա մեծ տպավորություն թողեցին տարբեր լսարանների սաների՝ Ա. Քաջանյանի, Ա. Ղեւոնդյանի, Վ. Բեդրոսյանի (1-ին լս.), Խ. Ավետիսյանի (2-րդ լս), Ա. Աթենյանի (6-րդ լս), Տ. Հարությունյանի (5-րդ լս), Ա. սարկավագ Մարկոսյանի (6-րդ լս) ելույթները՝ համեմված երգ-պարով, ասմունքով, ծիսական շարականով:

Հետաքրքիր աշխուժություն պատճառեցին Հրայր Խաչատրյանի (4-րդ լս) վարպետությամբ կատարված նմանակումները, 3-րդ լսարանի սաների կոլեկտիվ ելույթները: Նայում էի այդ տաղանդավոր երիտասարդների յուրօրինակ, հումորախառն ելույթներին, լցվում հպարտության զգացումով, միաժամանակ երկնչում՝ մի՞թե նրանց ապագան դրսեւորվելու է միայն հոգեւոր կյանքի միջավայրում, կարո՞ղ են հայրենիքին վտանգ սպառնալու (Աստված ոչ արասցե) ժամանակ պիտանի լինել: Հիշելով դեռեւս 10-րդ դարում Սեւանի հանրահայտ վեպում նկարագրված Սեւանա վանքի վանականների կատարած սխրանքի մասին՝ երկնչանքս անմիջապես տեղի է տալիս, երբ Աշոտ Երկաթի հետ նետաձիգների հետ միասին ծովամարտում յաղթանակներով իրենց մասնակցությամբ նպաստում են փախուստի մատնել արաբ Բեշիրին ու նրա զորքին, ապա հաղթանակով թագավորի հետ վերադառնում կղզի:

Սաների ելույթներից հետո, նրանց պահանջով, ամբիոնը տրվում է դասախոսներին, որոնք կարծես մրցելով իրար հետ, երկար ժամանակ մասնակիցների ուշադրությունն ու հետաքրքրությունը էին գրավել, ստեղծելով շրջապատում անկաշկանդ ու ջերմին մթնոլորտ: Ըստ երեւույթին, դասախոսներին համապատասխան ելույթների հրավիրողները նրանց հաջողությանը չէին կասկածում, քանզի գիտեին, որ հանրապետության տարբեր բուհերի լավագույն ուսուցիչն է իրենց մոտ հրավիրված: Դրանում երեւի ավելի էին համոզված միջոցառման ծրագիր կազմողները, որոնցից Գեւորգ Բաղդիշյանը իր երգ ու պարով, միաժամանակ տրոփող սրտով մասնակցում էր միջոցառման հաջող անցկացմանը: Անկասկած, այն անցավ շատ հաջողությամբ: Մնում է շնորհակալական եւ երախտիքի խոսք ուղղել նրա կազմակերպիչներին ու այն նախաձեռնողներին, մաղթելով հետագա հաջողություններ այս եզակի կրթօջախին՝ կատարելագործված տեսնելու ցանկությամբ, առանձնապես դահլիճ-սրահի, գրադարանի, բուժսենյակի եւ այլ սենյակների տեխնիկական կահավորանքների ուղղությամբ:

ՌՈԶԱ ՉԻԼԻՆԳԱՐՅԱՆ

Ծաղիկներ ու ծափեր՝ Ջուլիետ Գալստյանի Միմիին

Երեւանյան բեմում կերգի՞ Դեզդեմոնա

Փետրվարի 3-ին Թուրինի «Տեատր Ռեջիոյի» բեմում Միմիի դերերգով հանդես եկավ Կոմիտաս կոնսերվատորիայի ասպիրանտ Ջուլիետ Գալստյանը՝ խաղընկեր ունենալով իտալացի երիտասարդ տենոր Ջուզեպպե Սաբատինիին: Այդպիսի պատվավոր բեմում ելույթ ունենալը բավականաչափ դժվար էր եւ պատասխանատու, քանի որ հանդիսատեսը նախորդ օրը Պուչինիի «Բոհեմն» ունկնդրել էր առաջին կազմի խաղարկությամբ՝ վայելելով Լուչանո Պավարոտիի եւ Միրելլա Ֆրենիի երգեցողությունը: Փետրվարին կվերջանա Ջուլիետի պայմանագիրն այդ թատրոնի հետ, եւ նա կմեկնի Վենետիկ կատարելու Մոցարտի «Դոն Ժուանում» Ձեռլինայի դերերգը: Տեղեկացնենք, որ վենետիկյան ելույթներին մասնակցելու են անցյալ տարի Վերչելիում անցկացվող Վիոտտի միջազգային մրցույթում հաղթածները: «Ազգը» հոկտեմբերին գրել է Ջուլիետ Գալստյանի այդ մրցույթում առաջին մրցանակ շահելու մասին, իսկ մարտին անդրադարձել է Մարիա Կալլաս մրցույթի հաջողություններին (Ջուլիետը երեք դափնեկիրներից մեկը դարձավ):

Արվեստների գործակալության տեղեկատվության մեջ (որը երեկ տպագրել է «Լրագիրը») Ջուլիետ Գալստյանը «Երեւանի օպերային թատրոնի մեներգչուհի է», այնինչ մերժումների ասելով, «երգչուհին անցյալ ամառ դիմել է Ազգային օպերային թատրոն եւ մերժվել»: Թատրոնի գլխավոր ռեժիսոր Տիգրան Լեւոնյանը ի պատասխան մեր հեռախոսային հարցման ասաց. «երբ հիմա էլ գա, նրան կընդունենք: Շատ ուրախ եմ Ջուլիետի հաջողությունների համար: Մերժում չի եղել, պարզապես...»: Պարոն Լեւոնյանի ասելով, «Օթելլոյի» փորձերն էին արվում եւ Ջուլիետը պիտի Դեզդեմոնաներից մեկը լիներ, բայց աշխատանքային պահին «առաջին իսկ իմ դիտողությունից նա վիրավորվեց՝ «դուք իմ պրոֆեսորին վիրավորեցիք»: Ի դեպ, նույն կարգի դիտողություններ Ջուլիետի կատարողական արվեստի մասին գրված են «Ինտերնացիոնալ օպերա» ամսագրում՝ հոդվածագիր Սեգալինիի կողմից. «հաջող կատարվեցին այն երգերը, որոնք վերեւ եւ ներքեւ չունեին», ավելացրեց պարոն Լեւոնյանը:

Մեր հեռախոսային զրույցը մի փոքր էլ երկարեց. այս միջադեպի արձագանքները, նաեւ տարբեր առիթներով պարբերաբար այստեղ-այնտեղ արծարծվող խոսակցությունները (Երեւանի Ազգային օպերային թատրոնի բեմից հեռանում են բոլոր նրանք, ում հետ պատվավոր հասցեները պայմանագրեր են կնքում, մնում են նրանք, ովքեր գնալու տեղ չունեն) թատրոնի գլխավոր բեմադրիչն անհիմն համարեց՝ ասելով, որ համընդհանուր այդպիսի հրավերներ ունեցողներից շատերն էլ՝ մեր օպերային երգարվեստում ճանաչված արտիստներ Անահիտ Մխիթարյանն ու Հասմիկ Հացագործյանը, Վալերի Հարությունյանն ու Արմեն Կարապետյանը նախընտրում են մնալ ու հայրենի թատրոնի բեմում երգել:

ԱՆԱՀԻՏ ՀԱԿՈԲՅԱՆ

■ **Դըպարդյոն վաճառք կազմակերպեց անգլիական հայտնի հանրախանութում:** *Ֆրանսիացի նշանավոր դերասան Ժերար Դըպարդյոն օրերս հանդես եկավ անսովոր դերով. նա էժանացված ապրանքների աճուրդային վաճառք կազմակերպեց Անգլիայի ամենահայտնի հանրախանութում «Հերրոդսում»: Դերասանի մի քանի ժամվա ներկայության դիմաց հանրախանութի սեփականատեր Մոհամմեդ ալ Ֆայեդը նրան հանձնեց 350 հազար ֆրանկ բրիտանացի անօթեւաններին օգնելու համար, եւ 125 հազար ֆրանկ փարիզյան կլինիկաներից մեկի համար: Դըպարդյոյի բարեգործական այս միջոցառման վերջում ներկաները հանձնեցին նրա կալվածքի խաղողից պատրաստված գինին: Այս մասին հաղորդում է ֆրանսիական VSD շաբաթաթերթն իր վերջին համարում:*

Հ. Բ. Ը. Միութիւն
Մելգոնեան կրթական հաստատութիւն
70-ամեակի կազմակերպչ. յանձնախումբ

70-ամեակ

Հ.Բ.Ը.Միութեան Մելգոնեան կրթական հաստատութեան
բարձր հովանաւորութեամբ
Կիպրոսի Հանրապետութեան նախագահ
Նորին Վսեմութիւն Տրն. Կլաֆիոս Քլերիդիսի
Տեղի կ'ունենայ Ապրիլ 17-21 1996-ին, հաստատութեան մէջ

ԾՐԱԳԻՐ

1. Չորեքշաբթի 17 Ապրիլ
Բացման հանդիսութիւն
◆ Պաշտօնական բարերարներու դամբարանին առջեւ:
◆ Գեղարուեստական հանդիսութիւն-Պատգամ Կիպրոսի Հանրապետութեան նախագահ Ն. Վ. Տրն. Կլաֆիոս Քլերիդիսի: Պատգամ Հայաստանի Հանրապետութեան նախագահ Ն. Վ. Տրն. Լեւոն Տէր Պետրոսեանի: Խօսք Միացեալ Ազգերու Կազմակերպութեան օգնական ընդհանուր քարտուղար Տրն. Բենոն Սեւանի, Գեղարուեստական ճոխ յայտագիր:
◆ Կոկտէյլ՝ հանդիսութեան առթիւ:

2. Հինգշաբթի 18 Ապրիլ
◆ Ցուցահանդէս՝ «Մելգոնեանցին եւ գիրը», կազմակերպութեամբ Լիբանանի Մելգոնեան սանուց միութեան վարչութեան եւ «Մելգոնեանցին եւ նկարչութիւնը»:
◆ Խարոյկահանդէս:

3. Ուրբաթ 19 Ապրիլ
Մելգոնեան Կրթական Հաստատութեան 70-ամեակի հանդիսութիւն-ընթերցում Վեհափառ Կաթողիկոսներու սրբատառ կոնդակներու: Բանախօսութիւն՝ Տրն. Անդրանիկ Փօլատեան, Հ. Բ. Ը. Միութեան պաշտօնաթերթ «Յուշարար»-ի բազմամեայ նախկին խմբագիր: Գեղարուեստական յայտագիր:

4. Շաբաթ 20 Ապրիլ
◆ Տողանցք հին եւ նոր մելգոնեանցիներու:
◆ Մարզահանդէս:
◆ «Կեանքը անհնար է»՝ թատերական երեկոյ, կատարողութեամբ՝ հանրածանօթ դերասաններ Ժիրայր Փափազեանի եւ Նորա Արմանիի:

5. Կիրակի 21 Ապրիլ
◆ Հոգեհանգիստ Մելգոնեան անձանց բարերարներու հոգիին համար:
◆ Երեկոյթ՝ Հ. Բ. Ը. Միութեան 90-ամեակին նուիրուած հանդիսութիւն: Գլխաւոր բանախօս Տրն. Անդրանիկ Փօլատեան: Գեղարուեստական յայտագիր:
◆ Եզրափակիչ ճաշկերոյթ-պարահանդէս:
(Վերջին երկու ձեռնարկները՝ Հ. Բ. Ը. Միութեան Նիկոսիոյ մասնաճիւղին հետ գործակցաբար):

Սիրալիր հրաւէր բոլոր մելգոնեանցիներուն, Մելգոնեան Կրթական Հաստատութեան բարեկամներուն եւ բոլոր անոնց, որոնք ջերմօրէն կը հաւատան հայ դպրոցին առաքելութեան եւ անոր անփոխարինելի դերին՝ պատմութեան մէջ մեր ժողովուրդի երթին մէջ:

Յոբելենական կեդրոնական մարմին

«Մահվան դատապարտված» գրողի հերթական գիրքը

Իր «Դիվային հատվածներ» (1988 թ.) գրքի համար իսլամ աստվածաբանների կողմից դեռեւս հետապնդվող հնդիկ հայտնի գրող Սալման Ռուշդին վերջերս հրատարակել է իր նոր գիրքը «Մավրի վերջին հառաչանքը» (448 էջ): Ըստ «Նյուսուիք» հանդեսի (հունվարի 15) գրախոսականի, «փայլուն» իրադարձություններ պատմվում է գրքում, խորհրդավոր զարգացումներով հագեցած մի դրվագում իրեն անօգնական վիճակում աշտարակի մեջ փակված է զգում մի խելագարի կողմից, որը մտադիր է սպանել նրան: Այդպես հանդիպում է մի նկարչուհու (նույնպես բռնակալ), որը հայտնի է նրա գիրքը որպես առաջնորդ... լուսաբանում է փրկել իր կյանքը: Մավրը, ըստ «Նյուսուիքի», հարափոփոխ անձնավորություն է գրքում, երբեմն կորած մի հոգի՝ որը թափառում է Դանթեի «Դժոխքում», երբեմն էլ Դորոթին է Օզ նահանգից:

Ռուշդիի նոր գիրքը մահմեդականներին «վիրավորանք չի հասցնում», սակայն այս անգամ էլ ծայրահեղ ազգայնական հինդուներն են Շիվ Սենա կուսակցությունից, որ «վիրավորվել են» եւ հնդկական կառավարությանը խնդրել գրքի ներմուծումը երկիր արգելել: Գրողի ճակատագի՞րն է սա, արդյոք, որ միշտ մեկին կամ մյուսին «վիրավորած» լինելու համար փախուստի կամ թաքստոցի մեջ գտնվի: Անցյալ նոյեմբերին Սանտյագոյում (Չիլի), ելույթի ժամանակ ոստիկանությունը ստիպված է եղել նրան շատ մի գաղտնարան առաջնորդել՝ կասկածելով, որ մահափորձ է սպառնում նրան: Ռուշդիին ուղեկցող Սկոտլենդ Յարդի թիկնապահները հայտարարել են, որ «ֆեթվան» դեռ ուժի մեջ է, եւ իրենք պարտավոր են զգույշ լինել, մինչեւ իրանցիներից պաշտոնական գրություն ստանան այն մասին, որ սպանության հրամանը չեղյալ է հայտարարված:

Մայր Հնդկաստանը գովերգող, կրոնա-քաղաքական խարդավանքներով հարուստ գրողի նոր գիրքը հունվարի սկզբներին առաջատարն է դարձել բրիտանական հեղինակավոր «Ինդիփենդենթ» ցանկում:

Հ. Օ.

digitised by A.R.A.R.@

ԸՐՋԱԳԱՅՈՒԹՅՈՒՆ

Արգենտինյան թիմերին հետաքրքրում է Շահգելդյանը

Արգենտինայի եւ Ուրուգվայի մամուլը գովեստով է արտահայտվում Հայաստանի հավաքականի մասին

Վարազդատ Ավետիսյանը լավագույն խաղացող

Ինչպես Մոնտեվիդեոյից հաղորդում է մեր թղթակից Օհան Բոստանջյանը, Հայաստանի ազգային հավաքականը ավարտեց իր մրցաշրջագայությունը Լատինական Ամերիկայում: Հայկական գլխավոր թիմն իր վերջին երկու հանդիպումներն անցկացրեց Ուրուգվայում: «Ազգի» ընթերցողներին արդեն հայտնի է, որ առաջին խաղում Հայաստանի հավաքականը 1-2 հաշվով զիջել է Ուրուգվայի ներկայիս չեմպիոն «Պենյարոլին»: Խաղի ընթացքում զգալի էր մրցավարների կողմնապահությունը ի նպաստ տեղի թիմի: Արդեն առաջին րոպեներին 11 մետրանոց հարված նշանակվեց Հայաստանի հավաքականի դարպասին, որը գոլի վերածեց համաշխարհային խաղացող եւ թիմի ավագ Բենգոեչեան: Երկրորդ խաղակեսի 18-րդ րոպեին օրվա լավագույն խաղացող (ըստ 10 մասնագետների որոշման) Վարազդատ Ավետիսյանը վերականգնեց հաշվի հավասարակշռությունը: 7 րոպե անց «Պենյարոլին» հաջողվեց առաջ անցնել: Գոլի հեղինակ դարձավ Տայսը: Չնայած պարտությանը Հայաստանի հավաքականը լավ տպավորություն թողեց: Խաղից հետո Ուրուգվայի հայկական «Բազմամիութենական» կազմակերպության կողմից սահմանված 1 մետր բարձրությամբ գավաթը տրվեց «Պենյարոլին», իսկ լավագույն խաղացողի գավաթը տողերիս հեղինակը հանձնեց Վարազդատ Ավետիսյանին:

Հայաստանի հավաքականի վերջին մրցակիցն էր Ուրուգվայի բազմակի չեմպիոն «Նասիոնալը»: Խաղն ավարտվեց դարպասի տերերի հաղթանակով 3-0 հաշվով: Երեւում էր հայաստանցի ֆուտբոլիստներն արդեն հոգնած էին: Հարկ է նշել, որ արգենտինյան մի շարք թիմերի հետաքրքրեց Արմեն Շահգելդյանի խաղը, որը նմանեցրին լատինաամերիկյանին:

Արմեն Շահգելդյանը

Ընդհանրապես Արգենտինայի եւ Ուրուգվայի մամուլը գովեստով արտահայտվեց Հայաստանի հավաքականի մասին: Իր հերթին տեղի հայության խանդավառությունն անսահման էր: Հայաստանի հավաքականի հարավամերիկյան այցելության գլխավոր հովանավորը մարզական հագուստների եւ կոշիկների միջազգային նշանավոր ընկերությունն էր՝ Puma-ն:

Մնում է մեր կողմից ավելացնել, որ կրկին, երբ Հայաստանի հավաքականը պարտվեց խոշոր հաշվով, պաշտոնական ղեկավարները, հավատարիմ մնալով իրենց սկզբունքին, որոշեցին «համր» ձեւանալ եւ ոչ մի տեղեկություն չհայտնեցին հանդիպման արդյունքի մասին: Այդպիսով, Լատինական Ամերիկա կատարած ուղեւորության ընթացքում Հայաստանի հավաքականն անցկացրեց 5 հանդիպում, որոնցից մեկում հաղթեց, 1-ն ավարտեց ոչ-ոքի, եւ 3-ում պարտվեց: Ինչ խոսք, լավ է, որ Հարավամերիկյան մամուլը գովեստով է խոսել մեր թիմի մասին, սակայն դա չի կարող ամբողջովին գոհացնել, երբ հիշենք նաեւ Ֆրանսիայի ուղեւորությունը եւ հատկապես Մարոկկոյի հավաքականի հետ հանդիպման արդյունքը, որը միակն էր, որ հաշվի է առնվելու ՖԻՖԱ-ի ընդհանուր դասակարգման ժամանակ: Ինչեւէ, ուղեւորությունը մեծ փորձ ձեռք բերելու լավագույն առիթ էր: Այսօր Հայաստանի գլխավոր թիմը կժամանի Մոսկվա, իսկ վաղն այնտեղից՝ Երեւան:

Ս. Բ.

Հայաստանի ծանրամարտի առաջնությունը կանցկացվի Գյումրիում

ԵՐԵՎԱՆ, 7 ՓԵՏՐՎԱՐ, ՆՈՅՅԱՆ ՏԱՊԱՆ: Փետրվարի 11-28-ը Հայաստանի ծանրամարտի ազգային հավաքականը ուսումնամարզական հավաք կանցկացնի Գյումրիում: Հավաքից անմիջապես հետո՝ փետրվարի 29-ից մարտի 3-ը, երկարաձողի հայ վարպետները կպայքարեն հանրապետության չեմպիոնների կոչումների համար: Հանրապետական առաջնությունն այս անգամ, մարզաձեւի ֆեդերացիայի որոշմամբ, կանցկացվի Գյումրիում:

ՆՈՐ ԳԻՐՔ

«Հայ-ֆոնը» պետք է կադի ֆրանսահայերին

Միացյալ Նահանգներից, Կանադայից, Հայաստանից եւ Հարավային Ամերիկայից հետո Փարիզի եւ նրա շրջակայքի շուրջ 120 հազարանոց հայկական գաղութը վերջապես ունեցավ հանրահայտ մարդկանց եւ գործարարների հեռախոսների ու հասցեների ցանկը: Այս գիրքը, որ պատրաստել են Հակոբ Չոլոյան եւ Գրիգոր Համբլը, մեծ պակաս էր հայկական գաղութի համար, որը լրացվեց շնորհիվ «Ազորկոմ» ընկերության: Գիրքը պարունակում է բազմահազար անուններ եւ նրանց աշխատանքային համարներն ու հասցեները: Ուշագրավ է, որ այս գրքի ստեղծմանը մասնակցել են նաեւ մեր թերթի թղթակիցներ Ահարոն Բոյաջյանը, Գրիգոր Ամիրզայանը եւ Րաֆֆի Հերմոն Առաքը, իրենց զանազան գրությունով: Տեղեկատվական այս հրատարակությունն ունի նաեւ մշակութային, մարզական եւ այլ բաժիններ: Մարզական բաժինը պատրաստել է Ահարոն Բոյաջյանը, սպառիչ տեղեկություններ հայտնելով հայ անվանի մարզիկների մասին: Ըստ Հակոբ Չոլոյի, առաջիկայում այս գրքի նոր հրատարակությունը իր ցանկի մեջ պետք է ընդգրկի Լիոնի, Մարսելի եւ նրանց շրջանների շուրջ 80 հազար հայկական գաղութի գործարարների, բժիշկների, փաստաբանների, լրագրողների, մշակութային կենտրոնների, այլ միությունների ու կազմակերպությունների հեռախոսահամարներն ու հասցեները:

Նրանք, ովքեր ուզում են ձեռք բերել գիրքը, կարող են դիմել.

Azorcom
32 Boulevard Paul Vaillant Couturier
93100 Montreuil-France
Հեռախոս կամ ֆաքս՝ 48 70 26 88
(գինը՝ 75 ֆրանկ):

ԽԱՌԸ ԿԱՐ

Աֆղանստանն էլ համաձայնվեց

Աֆղանստանի Ազգային օլիմպիական կոմիտեն վերջապես ընդունեց միջազգային օլիմպիական կոմիտեի հրավերը մասնակցելու Ատլանտայի օլիմպիական խաղերում: Արդեն 197 երկրներ վավերացվել են մասնակցելու հերթական օլիմպիական խաղերին:

Պապենն ուզում է տեղափոխվել

Ըստ Ֆրանս Ֆրանս Բեկենբաուերի Մյունխենի «Բավարիան» մրցաշրջանի ավարտից հետո պայմանագիրը եվրոպայի նախկին լավագույն ֆուտբոլիստ, ֆրանսիացի Ժան Պիեռ Պապենի հետ չպետք է երկարաձգի: Պապենն ուզում է վերադառնալ իր նախկին թիմը՝ Մարսելի «Օլիմպիկ», սակայն դեռ ոչ մի բան հայտնի չէ:

Օվերմարսի լուրջ վնասվածքը

Հոլանդիայի հավաքականի եւ Ամստերդամի «Այաքսի» հարձակվող Մարկ Օվերմարսը ծնկային հոդի լուրջ վնասվածք է ստացել եւ ըստ բժիշկների մինչեւ մրցաշրջանի վերջը չի կարողանա խաղալ: Հոլանդիայի առաջնությունում «Այաքս»-«Դե Գրաֆշափ» թիմերի հանդիպման ժամանակ, որն ավարտվեց «Այաքսի» հաղթանակով՝ 1-0 հաշվով, 22-ամյա Օվերմարսը ծունկը վնասեց: Այդպիսով տաղանդավոր այդ ֆուտբոլիստը կզրկվի «Եվրոպա-1996-ի» անցկացման «պտույտից»:

Պելեն կհրաժարվի «Սանթոսից»

Բրազիլիայի սպորտի նախարար ֆուտբոլի արքա Պելեն, որը խիստ ծանրաբեռնված է կառավարական աշխատանքներով, ժամանակի սղության պատճառով պետք է հրաժարվի իր նախկին ակումբի՝ «Սանթոսի» ղեկավարներից մեկի պաշտոնից:

ԼՈՒՐԵՐԻ ՏՈՒՓ

Ժուժա Պոլգարն առաջ անցավ

Իսպանիայում տեղի ունեցող շախմատի կանանց աշխարհի առաջնության եզրափակչում Ժուժա Պոլգար մրցախաղի 5-րդ պարտիան 25-րդ քայլում ավարտվեց հօգուտ գրոսմայստերի հաղթանակով, որը խաղում էր սպիտակներով: Հաշիվը դարձավ 3-2 հօգուտ Ժուժա Պոլգարի: Հիշեցնենք, որ մրցախաղը բաղկացած է 16 պարտիայից:

Շվեյցարիայի հավաքականի նոր մարզիչը

«Պարի Սեն-Ժերմենի» նախկին մարզիչ, պորտուգալացի Արթուր Ջորջը երկու տարվա պայմանագրով ստանձնել է Շվեյցարիայի հավաքականի գլխավոր մարզչի դերը, որը նախապատրաստվում է «Եվրոպա-96-ի» եզրափակչին:

Մահվան պատճառը նույնն է

Աշխարհահռչակ գեղասահորդ Սերգեյ Գրինկովի ողբերգական մահվան արձագանքները դեռ չեն մարել: Նորից հիշեցնենք, որ 28-ամյա մարզիկը Լեյք Փլեսիդում պարապմունքի ժամանակ վախճանվեց ինֆարկտից: Նրա հայրը, որը խորհրդային բանակի սպա էր, նույնպես վախճանվել է նույն հիվանդությունից՝ 1989-ին, երբ դեռ 50 տարեկան չկար:

ՍՈՒՄՈ

Անհավասար մրցավեճ

Երբ սպորտի շատ մարզաձեւերում հրաշքներ լինում են, ապա սումոյում դրանք բացառված են: Այստեղ, այս նկարում նախապես արդեն հայտնի է ով պետք է հաղթի, սպիտակը, թե սեւը: Սպիտակամորթը 100 կիլոգրամ քաշ ունեցող ֆրանսիացի Ժարրիս Գուեննեն է, որը Ճապոնիայի բաց առաջնությունում, Տոկիոյում ուժերը չափեց 300 կգ քաշ ունեցող ամերիկացի սեւամորթ Էմանուել Յարբրուջի հետ: Այս հաղթանակով ամերիկացին եզրափակիչի ուղեգիր էր ձեռք բերում, մրցելու համար ճապոնացի Տայիչի Կոտոյի հետ: Այստեղ ամերիկացու արտասովոր քաշը վճռորոշ չեղավ: Ճապոնացի «կիսաստվածներին» (սումոներին) դեռ դժվար է հաղթել, առավել եւս Տոկիոյում:

ՄԱՐՄՆԱՄԱՐԶՈՒԹՅՈՒՆ

Չինաստանցի առաջին բացարձակ չեմպիոնը

ԳՐԻԳՈՐ ԱՏՈՒՐՅԱՆ,
Վալանս, Ֆրանսիա

Սպորտային մարմնամարզության Չինաստանի դպրոցն աշխարհում շատ հայտնի է: Այս երկիրը մարմնամարզության առանձին գործիքների վրա աշխարհի բազմաթիվ չեմպիոններ է ունեցել, նաեւ թիմային հաղթանակներ է տարել, ինչպես անցյալ տարի Դորտմունդում տեղի ունեցած մրցումներում: Սակայն աշխարհի մարմնամարզության պատմության մեջ չինացի որեւէ մարմնամարզիկ չի դարձել աշխարհի բացարձակ չեմպիոն: Այս տարի Չինաստանի Սաբայե քաղաքում տեղի ունեցած աշխարհի առաջնության մրցումների կազմակերպիչները կարողացել էին միայն երկու մարզիկների հասցնել բազմամարտի մրցումների եզրափակիչ: Չինաստանը միշտ նախընտրել է թիմային հաղթանակը, քան թե առանձին մարզիկներինը: Այս անգամ շատ ավանդույթը խախտվեց: Չինաստանի հավաքականի ներկայացուցիչ Լի Քսաո Շանգը ունեցել էր պատմական փայլուն մի մեղմ ունենալ բացարձակ չեմպիոնության համար: Նրա ամենագլխավոր մրցակիցը Բելառուսիայի ներկայացուցիչ, հանրահայտ Վիտալի Շչերբան էր, որը 1994-ին բացարձակ չեմպիոնի տիտղոսը սերտ ցավով զիջել էր Իվանկովին: Շչերբան շատ էր ուզում իրեն վերադարձնել «խլացված» ոսկե մեդալը: Սաբայեում Շչերբայի բախտը չբերեց: Նա «ընկավ» չինացու բացառիկ մի մարմնամարզիկի հետ անհաշտ մրցավեճում, քանի որ Լի Քսաո Շանգն իր ելույթների ժամանակ ոչ մի վրիպում թույլ չտվեց: Նժույգաթափներում վաստակելով 9,7 միավոր, նա ստանձնեց միանձնյա առաջատարի դերը եւ ավելի ոգեւորվելով օղակների վրա վարժությունում ստացավ 9,662, զուգափայտերում 9,812, պտտաձողում 9,637 եւ ազատ վարժություններում 9,612 միավոր, որը 6 առանձին վարժություններից 4-ում հաղթանակ բերեց նրան: Առանձին երկու վարժություններում (ազատ վարժություններ, պտտաձող) հաղթեց Շչերբան, որը չբավարարեց նրան կրկին դառնալ աշխարհի բացարձակ

չեմպիոն: Շչերբան անհաջողության մատնվեց օղակների վրա վարժությունում, ստանալով ընդամենը իր համար համեստ 9,370 միավոր: Լի Քսաո Շանգը ընդհանուր հաշվարկով կես միավորով առաջ անցավ մրցակցից եւ առաջին անգամ դարձավ աշխարհի բացարձակ չեմպիոն: Ըստ մասնագետների, աշխարհի նորընծա չեմպիոնը, որը 1992 թ.-ին 18 տարեկանում Բարսելոնյան օլիմպիադայում հաղթել էր ազատ վարժություններում, նաեւ Ատլանտայի օլիմպիական խաղերի չեմպիոնի կոչման ամենառեալ հավակնորդներից մեկն է: Երբ չինացին իր առաջընթացն այսպես շարունակի, ապա Շչերբայի դես [illegible] մարմնամարզիկին շատ դժվար կլինի փակել նրա օլիմպիական [illegible] ճանապարհը»:

Բաժինը վարում է [illegible]

digitised by A.R.A.R.@

ԱԶԳ

Օրվա հետքերով

ՀԱՅԱՍՏԱՆ

Էջմիածին քաղաքը վերանվանվել է Վաղարշապատ

ԵՐԵՎԱՆ, 7 ՓԵՏՐՎԱՐ, ՆՈՅՅԱՆ ՏԱՊԱՆ: Վերջերս ընդունված «Վարչատարածքային բաժանման մասին» ՀՀ օրենքի համաձայն Էջմիածին քաղաքը վերանվանվել է Վաղարշապատ եւ մտցվել Արմավիրի մարզի տարածքի մեջ: Ամ դաս գամավոր Գեղամ Պարիքջանյանի այն հարցադրմանը, թե արդյոք ճիշտ չի՞ լինի Մայր Տաճարը իր ողջ տարածքով, կառույցներով եւ տնտեսությամբ առանձնացնել Արմավիրի մարզից եւ թողնել քաղաքի նախկին՝ Էջմիածին անվանումը, որ ծանոթ է ամբողջ աշխարհին, ՀՀ նախարար Ռուբեն Քարտ նյանը, մեջբերելով ՀԱԱՅ հանրագիտարանը, «հիմնավորել է» քաղաքը Վաղարշապատ վերանվանելու արդարացված լինելը: Ինչ վերաբերում է մարզից նշված տարածքը առանձնացնելուն, ապա, ըստ նախարարի, օրենքում փոփոխություններ անել հնարավոր չէ:

200000 դոլլար՝ կաշառք

ԵՐԵՎԱՆ, 7 ՓԵՏՐՎԱՐ, ԱՐՄԵՆՊՐԵՍ-ՀՀ ՆԳՆ ՀԱՍԱՐԱԿԱԿԱՆ ԿԱՊԵՐԻ ԵՎ ԼՐԱՏՎԱԿԱՆ ՎԱՐՉՈՒԹՅՈՒՆ: Այսօր, փետրվարի 7-ին, ժամը 12.15-ին, կազմակերպված հանցավորության դեմ պայքարի գլխավոր վարչության ղեկավարության աշխատակիցներից մեկից կաշառք տալու փորձ կատարելիս ձերբակալվել է Աշտարակի շրջանի բնակիչ Թոսուն Աղիբյանը, որը խոստովանեց, որ 200 հազար ամերիկյան դոլլարը նրան տրամադրել է Գուրգեն Բեգլարյանը, իր հորը՝ Սամսոն Բեգլարյանին «Հայէլեկտրամեքենա» ֆիրմայի գլխավոր տնօրեն Իլյիչ Բեգլարյանին քրեական պատասխանատվությունից ազատելու նպատակով: Իլյիչ Բեգլարյանը ձերբակալվել է 1996 թ. հունվարի 12-ին, ՀՀ քրեական օրենսգրքի 90-րդ հոդվածի 4-րդ մասով՝ պետական միջոցների յուրացման եւ առանձնապես խոշոր չափերի հասնող պետական գույքի յուրացման մեղադրանքով: Նախաքննությունը շարունակվում է:

Սրրկահողմ Գորիսում

ԳՈՐԻՍ, 7 ՓԵՏՐՎԱՐ, ԱՐՄԵՆՊՐԵՍ: Գորիսում սկսված սրրկահողմը փետրվարի 6-ի լույս 7-ի գիշերը սաստկացավ, նրա արագությունը վայրկյանում հասավ քաղաքում 22, քաղաքից դուրս՝ 30 մետրի: Հյուսիս-արեւմտյան այս քամին, որի արագությունը վայրկյանում անցել է 19 մետրից, դառնում է բնության աղետալի վտանգավոր երեւույթների շարքը: Քաղաքը եւ մերձակա գյուղերը մերինից կտրել են մեծ չափերի հասնող վնասներ: Փետրվարի 7-ին, ամբողջ օրը, տարբեր ուժգնությամբ, քամին դեռ ծյալ մոլեգնում էր:

ՄԵՐՁԱՎՈՐ ԱՐԵՎԵԼՔ

Իսրաել կարգավորման բանակցությունները հարցականի տակ

Իսրայելի վարչապետ Պերեսի հետ 2 ժամյա առանձնազրույցից հետո, երեկ Երեքշաբթի օրը ԱՄՆ-ի պետքարտուղար Ուիլյամ Քրիստոֆերը սիրիական կողմի հետ բանակցելու համար ժամանեց Դամասկոս: Իսրայելի վարչապետ Պերեսը խոսելով այցի նպատակի մասին հույս հայտնեց, որ Քրիստոֆերի 17-րդ ժամանումը տարածաշրջան կօգնի կողմերին մոտակա ժամանակներս ծրագրվող բանակցություններից առաջ մոտեցնել ու համաձայնեցնել կողմերի դիրքերը: Սակայն նա մտահոգություն հայտնեց, որ իր կառավարության լիազորությունների ավարտը (նոյեմբերին) կարող է դժվարացնել բանակցությունների հետագա ընթացքը: Պերեսը հայտարարեց, որ առանց անվտանգության երաշխիքների, Իսրայելը իր զորքերը հետ չի քաշի Գոլանի բարձունքներից: Քրիստոֆերը Դամասկոսում հանդիպեց նախագահ Հաֆեզ Ասադի հետ: Արտասահմանյան զանգվածային լրատվական միջոցները, մեկնաբանելով Քրիստոֆերի այցի հիմնական նպատակները, նշում են, որ վերջինս աշխատել է համոզել Դամասկոսին, որ Իսրայելում կայանալիք խորհրդարանական ընտրությունների ժամկետի տեղափոխումը ավելի վաղ շրջան չի կարող բացասաբար անդրադառնալ Իսրայելի եւ Սիրիայի միջեւ բանակցությունների ընթացքի վրա: Սիրիական կողմը համաձայն լինելով բանակցությունների շարունակմանը, այնուամենայնիվ դրդել է իր տեսակետի վրա՝ Իսրայելում կանխահաս ընտրությունները կազդեն բանակցությունների ընթացքի վրա: Մ. Նահանգների պետքարտուղարը վաղը առաջին անգամ կհանդիպի ռուսաստանյան իր պաշտոնակցին՝ արտգործնախարար Պրիմակովին: Գ. Բ.

ՏԱՐԵՐՔ

Առաս ձյունը կաթվածահար արեց Մեծ Բրիտանիան

ԼՈՆԴՈՆ, 7 ՓԵՏՐՎԱՐ, ՆՈՅՅԱՆ ՏԱՊԱՆ-AFP: Անսովոր առատ ձյուն տեղաց երեքշաբթի օրը Մեծ Բրիտանիայում, որի հետեւանքով փակվել են գլխավոր ճանապարհները, կտրվել են էլեկտրագծեր, փակվել են դպրոցները, խառնաշփոթություն առաջացնելով տրանսպորտի շատ տեսակների երթեւեկության մեջ:

Ջրանավակայերը, որ աննկատ կենտրոնական Ալպերում կամ Սկանդինավիայում, ծանկի է բերել Բրիտանիայի մեծ մասը: Սելլաֆիլդ ատոմային կոմբինատի հարյուրավոր բանվորներ ստիպված էին գիշերել աշխատանքի վայրում փակված ճանապարհների պատճառով: Աշխատանքային խմբերի գլխավոր հարվածը ստացած Ուելսի, Շոտլանդիայի եւ հյուսիսային Անգլիայի հեռավոր մասերում ստեղծվել են շտապ օգնության կայաններ, որտեղ օգնություն ցույց տրվի տասնյակ հազարավոր վարորդներին, ովքեր գիշերել են ձյունի մեջ խրված իրենց ավտոմեքենաներում: Լոնդոնի մետրոպոլիտենը սովորականից շատ ուշացումներ է ունենում՝ էներգամատակարարման եւ ազդանշանային համակարգի խափանումների պատճառով:

PVO IS ANNOUNCING A POSITION OF ACCOUNTING TECHNICIAN, WHO WILL BE WORKING DIRECTLY FOR THE ACCOUNTANT. RESPONSIBILITIES INCLUDE PAYMENT OF SALARIES, OTHER EXPENSES AND DIFFERENT ADMINISTRATIVE DUTIES. FLUENCY IN ARMENIAN, RUSSIAN AND ENGLISH. PRIOR ACCOUNTING OFFICE EXPERIENCE DESIRABLE.
DEADLINE FOR APPLICATIONS FEBRUARY 12, 18:00.
TEL: 27-01-84, 27-61-59 ADDRESS: AIGEDZOR 15.

MEDECINS SANS FRONTIERES
ARTSEN ZONDER GRENZEN

POST OPENING IN MSF-BELGIUM

TITLE OF POST:	Medical Doctor
JOB DESCRIPTION:	Cooperation in drug distribution program Help in assimilating data Help in teaching program in local health structures (ambulatory health posts, policlinic, hospital) Ability to move
LOCATION:	Noyemberian
LANGUAGE KNOWLEDGE:	French or English, Armenian, Russian
SALARY:	200 USD Monthly Accommodation is paid by MSF

Applicants are kindly invited for the interview with their resumes at 2:00 PM on Friday, February 2.

ADDRESS:	8a Raffi St., Yerevan
PHONE:	56 53 08

ԱՇԽԱՐՀ

Մոսկվան արտաքսում է իսրայելցի դիվանագետին

ՄՈՍԿՎԱ, 7 ՓԵՏՐՎԱՐ: Ռուսաստանի իշխանությունները որոշում են կայացրել երկրի սահմաններից Իսրայելի մի դիվանագետի արտաքսելու մասին: Իսրայելի արտգործնախարարության խոսնակ Իգալ Պալմորն ասել է, թե Ռուսաստանի կառավարությունը խնդրել է հետ՝ Իսրայել ուղարկել Մոսկվայում Իսրայելի դեսպանատան դիվանագետներից մեկին: Ռուսների կարծիքով, այդ դիվանագետը գործել է դիվանագիտական չափանիշներին ոչ համապատասխան: Նա, սակայն, չի տվել այդ դիվանագետի անունն ու չի բերել այլ մանրամասներ:

Ծատոնիան մերժում է ներողություն խնդրել եւ հատուցում վճարել

ՄԱԿ-ի մարդու իրավունքների պաշտպանության պատասխանատուներից մեկը, որը վերջերս մանրամասն տեղեկագիր էր պատրաստել 2-րդ համաշխարհային պատերազմի ժամանակ մասնավորապես կորեացի 200 հազար կանանց որպես պարտադրված պոռնիկ օգտագործելու փաստերի մասին, Ճապոնիայից պահանջեց հատուկ ներողություն խնդրել եւ հատուցում վճարել նրանցից վերապրողներին կամ նրանց հարազատներին, ինչը մերժվեց Տոկիոյի կողմից:

Չինաստանում ձերբակալվեց դայթուցիկների առեւտրականը

ՊԵԿԻՆ, 7 ՓԵՏՐՎԱՐ, ՎՏՋ: Չինական ոստիկանությունը ձերբակալեց մի առեւտրականի, որին պայթուցիկների պատճառով անցյալ շաբաթ [illegible] նան նահանգում 122 հոգի էր զոհվել: Առեւտրականն ամբաստանվում է ընկերից մեկի գետնահարկում 20 տոննա դինամիտ պահեստելու համար, այնինչ բնակիչներին հայտարարել էր, որ դրանք ներկեր են:

Մասնիչ լուսանկարների պատճառով թուրք նախարարը հրաժարական է տվել

ԱՆԿԱՐԱ, 7 ՓԵՏՐՎԱՐ, ՆՈՅՅԱՆ ՏԱՊԱՆ-AFP: Թուրքիայի բնապահպանության նախարար Համդի Ուչփինարլարը հրաժարական է տվել այն բանից հետո, երբ տեղական թերթերում պատկերվել է երկու լուսանկար, որոնք պատկերում են նրան մի անծանոթ կնոջ հետ ճաշելիս եւ ավելի մտերմիկ գործողության պահին: Հրաժարականի նամակում նա թերթի նյութը որակել է որպես «դավադրություն»:

«Շարմ»-ը եւ Հայաստանի «ԿՎՆ» ասոցիացիան ընդունում են ԿՎՆ-ի հեռուստատեսային հանրապետական 4-րդ առաջնությանը մասնակցելու հայտեր:

Հայտերն ընդունվում են մինչեւ մարտի 15-ը: Տեղեկանքների համար զանգահարել 56-55-57, 52-79-71:

ԿՎՆ-ի հայկական լիգան Ուրախների եւ հնարամիտների միջազգային ակումբ անցնելու առաջին քայլն է:

ՀԱՐԳԱՐԺԱՆ ՊԱՐՈՆԱՅՔ

Մենք կկազմենք եւ կկատարենք ցանկացած անհատական ծրագիր՝ աշխարհի ցանկացած երկրում Ձեր հանգիստը կազմակերպելու համար:
☞ Հարավենկան եւ հարեկյանական ճանապարհորդություններ, ՄԱԷ (Դուբայ), Կիպրոս, Արգենտինա, Ավստրիա, Շենգենյան ընկերակցության երկրներ, շրջագայություն Իտալիայով ու Հունաստանով, առողջարաններ, պանսիոնատներ Սոչի քաղաքում:
☞ Հրապուրիչ կրուիզներ, տարաշխարհիկ շրջագայություններ. Թայլանդ, Սինգապուր, Կանարյան կղզիներ:
☞ Արտասահմանյան փաստաթղթերի արագ ձեւակերպում:
Հասցե՝ Մ. Բաղրամյան պող. Գրողների միության շենք, 4-րդ հարկ: Հեռախոս՝ 56-36-66 ժ. 10.00-17.00-ը

ԻՐԻՆԱ

ՎԱՃԱՌՎՈՒՄ Է
էժան գնով սեփականացրած խանութ 120 քմ մակերեսով:
Հասցեն Դավիթ Բեկ
Զանգահարել 531773, 531017 հեռախոսահամարներով:

ՎԱՃԱՌՎՈՒՄ ԵՆ
բնակարանի դռների հավաքածու, դաշնամուր «Բելառուս», կանացի մուշտակ (48-50 չափսի):
Զանգահարել՝
24-87-38

ՀԱՅՏԱՐԱՐՈՒԹՅՈՒՆ
Վաճառվում է երկհարկանի սեփական տուն տնամերձ հողամասով (7 սենյակ).
հեռախոսներ
55-63-62, 57-40-23:
Հասցեն. Աբարբեկյան փողոց 173
(Զարենցի եւ Գնունու փողոցների հատման տեղում):

SARDARAPAT Co. LTD

«ՍԱՐԴԱՐԱՊԱՏ» ՍՊԸ ԿԱԶՄԱԿԵՐՊՈՒՄ Է
ՉԱՐՏԵՐԱՅԻՆ ԹՌԻՉՔՆԵՐ
ԵՐԵՎԱՆ-ԲԵՅՐՈՒԹ-ԵՐԵՎԱՆ
14 ՕՐ ԱՌԱՆՑ ՀՅՈՒՐԱՆՈՑԻ
7 ՕՐՎԱ ԳՐԱՎԻՉ ՃԱՄՓՈՐԴՈՒԹՅԱՆ
ԵՐԵՎԱՆ-ԲԵՅՐՈՒԹ-ԵՐԵՎԱՆ
ԵՐԵՎԱՆ-ԹԵՀՐԱՆ-ԵՐԵՎԱՆ
3 աստղանի հյուրանոց, էքսկուրսիաներ
Լիբանանի եւ Իրանի տեսարժան վայրեր, սնունդ, օրական 2 անգամ
Հասցեն. «Էրեբունի» հյուրանոց, 2-րդ մասնաշենք, 327 սենյակ
Մանրամասն տեղեկությունների համար զանգահարել 56-05-82 հեռախոսահամարով

A STYLE

«Պարբերական» հրատարակչության տպարան, Երեւան 23, Արշակունյաց 2. Գրանցման թիվ 65. Ինդեքս 69149. Պատվեր 2044. Տպաքանակը 3000. Ստորագրված է տպագրության՝ 7. 02. 1996. Գինը՝ 75 դրամ

digitised by A.R.A.R.@